„NOWY ŚWIAT"
The only Polish A. B. C.
Newspaper in America

Nowy Świat
THE POLISH MORNING WORLD

Kto raz przeczytał „NOWY ŚWIAT" Ten zawsze go czyta

No. 332. Rok XXV. DAILY AND SUNDAY | NEW YORK. Piątek, 1-go grudnia (Friday, December 1st) 1922 | Entered as Second Class Matter, March 21st 1914, at New York Post Office, New York | Cena 3 centy

NOWE POWSTANIE TURKÓW

KONSTANTYNOPOL, 29 listopada. — Według wiadomości, jakie zostały do Londyn Times i Daily Express przesłane, w Zachodniej Tracji wybuchło nowe powstanie turków przeciw Grecji. Pięć tysięcy dobrze uzbrojnych turków, kroczy ku Dedeagacz Połączenie telegraficzne zostało przerwane. Sytuacja jest tembardziej zaostrzoną, iż macedończycy i bułgarzy, rzekomo przekroczyli granicę Tracji i przyłączyli się do band tureckich.

Późniejsza wiadomość donosi, że powstańcy zdobyli miasto Xanthia i zbliżają się do miasta Gumulżina.

Konferencja Lozańska będzie więc miała trudne zadanie w Grecji, podobnie jak i w Turcji nie dając żadnej gwarancji, iż uchwały konferencji zostaną przeprowadzone.

ZA KULISAMI KONFERENCJI W LOZANNIE

Mussolini przeciw Rosji. — Bolszewicy protestują. — Benesz popiera Rakowskiego

LOZANNA, 29 listopada. — Konstelacja polityczna konferencji lozańskiej zapowiada zwykły tok konferencji dotychczas odbytych. Zakulisowe pertraktacje wykazują przedewszystkiem, że na tej konferencji jak na wielu innych, kwestja nafty zostanie wysunięta na pierwszy plan. Rywalizacja między grupą finansistów angielskich a Standard Oil będzie tem żywsza, iż tym razem Ameryka wysłała swego obserwatora który ma bronić polityki „otwartych drzwi". Machinacje bolszewików grożą sprowadzeniem nowego konfliktu.

Premjer włoski Mussolini przeciw Rosji

Signor Mussolini telegraficznie polecił zastępcy Włoch na konferencji Gazzoni aby w sprawie dopuszczenia Rosji do dyskusji popierał wniosek Anglji i Francji, które postanowiły delegatów rosyjskich dopuścić tylko do posiedzeń, na których rozstrzygana będzie kwestja Dardanellów. Z innych obrad bolszewicy mają być wykluczeni.

Rakowski protestuje

K. Rakowski, obecny w Lozannie jako delegat Rosji kategorycznie oświadczył, że przebywający obecnie w Berlinie Cziczerin nie przyjedzie na obrady do Lozanny, jeżeli Rosja nie będzie traktowana na równi z innymi państwami. Rosja domaga się udziału we wszystkich obradach tak w sprawie Dardanellów, jakoteż w sprawie nafty Mosul — Problem turecki żywo obchodzi rząd sowiecki.

Czechosłowacja po stronie bolszewików

Minister Czechosłowacji Benesz przez cały dzień konferował z przedstawicielami poszczególnych państw, aby Rosję dopuszczono do wszystkich obrad na konferencji. Przyjaźń Czechosłowacji i Rosji jest starem zjawiskiem dyplomatycznem na przeróżnych konferencjach.

NIEMCY NIE BĘDĄ PŁACIĆ ODSZKODOWAŃ, A PRZYCIŚNIĘTE, WYWOŁAJĄ NOWĄ WOJNĘ

BERLIN, 30 listopada. — W politycznych kołach niemieckich kwestję odszkodowań uważają za przesądzoną. Żaden z członków rządu niemieckiego już nie myśli o wypłacie odszkodowań mając gotową formułę i dowody wykazujące niemożliwość wypłaty odszkodowań nałożonych przez aljantów. Prywatnie politycy niemieccy wręcz stwierdzają, że wszelkie nadzieje Francji na otrzymanie odszkodowań niemieckich są płonne, bo Niemcy odszkodowań nie będą płacić, a przyciśnięte do muru, raczej wywołają nową wojnę wszechświatową, która może inaczej wypaść dla Niemiec — jak wojna poprzednia, gdy się pozostawi Anglji supremacje na morzu.

Ostrzeżenia premjera Poincare'a pod adresem narodu francuskiego by stanął solidarnie obok swego rządu w wielkich wypadkach, jakie mają mieć miejsce przed końcem tego roku zbiegają się dziwnie groźnie z determinacją narodu niemieckiego nie płacenia odszkodowań choćby to miało naród niemiecki kosztować pożarne bankructwo finansowe.

Znowu pogłoski o aresztowaniu De Valery

DUBLIN, 30 listopada. — W kołach rządowych ogłoszono wiadomość, że wódz niepodległościowców irlandzkich De Valera został aresztowany przez policję wolnego państwa irlandzkiego. Wiadomość jednak nie została potwierdzona.

Parlament angielski zatwierdził konstytucję irlandzką

LONDYN, 30 listopada. — Parlament angielski zatwierdził dzisiaj jednogłośnie konstytucję wolnego państwa Irlandji i odesłał ją do izby lordów, również zostanie prawdopodobnie zatwierdzona bez poprawek i w tym wypadku stanie się natychmiast prawem po położeniu pod nią podpisu królewskiego.

ANGLJA WSTRZYMAŁA ROZBIÓRKĘ OKRĘTÓW

St. Zj. nie mają dowodów, żeby Anglja zniszczyła jakie okręty wojenne

LONDYN, 30 listopada. — Rząd angielski postanowił wstrzymać rozbiórkę okrętów przeznaczonych uchwałą ograniczenia zbrojeń na zniszczenie, dopóki Francja i Włochy nie zatwierdzą traktatu o ograniczeniu zbrojeń, zawartego w Washingtonie w styczniu bieżącego roku.

W kołach wojskowych Stanów Zjednoczonych nie mają dowodów by którekolwiek państwo zawierające traktat ograniczenia zbrojeń zniszczyło jakiekolwiek okręty mające rzeczywistą wartość wojenną.

OFIARY GRECKICH SZOWINISTÓW

Rycina przedstawia ministrów greckich, którzy zostali rozstrzelani w Atenach. — Z lewej strony u góry: były premjer Stratos, na dole z lewej ku prawej: były minister dla spraw zagranicznych, G. Baltadys, minister Protopapadakis i minister Gunaris.

ROSJA I NIEMCY MAJĄ WSPÓLNĄ MISJĘ DO SPEŁNIENIA

BERLIN, 30 listopada. — Ambasador niemiecki do Rosji Brackdorf Rantzau, w przemówieniu wstępnem, wypowiedzianem w Moskwie z okazji wręczenia papierów uwierzytelniających go przy bolszewickim rządzie rosyjskim — powiedział, że Niemcy i Rosja mają wspólną misję do spełnienia (Ponowny rozbiór Polski o czem polacy nie chcą pamiętać — Przyp. Red.).

Belgja wygania spekulantów giełdowych

BRUKSELA, 30 listopada. — Prawodawstwo nie może powstrzymać spadku waluty, ani utrzymać sztucznie naznaczonego kursu wymiany — powiedział dzisiaj premjer Theunio, odpowiadając na interpelacje w sprawie ciągle spadającego kursu franka belgijskiego. Przy czem zawiadomił senat, że wielu spekulantów którzy grali na zniżkę franka zostało z Belgji wypędzonych.

Rząd angielski zwołuje radę koronną

PORTHSMOUTH, (Anglja) 30 listopada. — Pułkownik Leslie Wilson, prawa ręka konserwatystów ogłosił dzisiaj, że premjer Bonar Law zwoła wkrótce radę koronną w skład której wchodzą wybitni przedstawiciele Anglji.

ORDER HISZPAŃSKI DLA NACZEL. PAŃSTWA PIŁSUDSKIEGO

MADRYD, (PAT) 30 listopada. —Dekretem króla hiszpańskiego Alfonsa, Naczelnikowi Polski, Józefowi Piłsudskiemu przyznano wielki wojenny krzyż zasługi. Z orderem wystosowano bardzo ciepły list do Naczelnika.

Niemcy zaprzeczają oskarżeniom Clemenceau

BERLIN, 29 listopada. — Zarzut podniesiony przez byłego premjera Francji Clemenceau, że Niemcy wyrabiają potajemnie broń wywołał wściekłe oburzenie we wszystkich sferach narodu niemieckiego od monarchistów do komunistów włącznie.

Wszystkie pisma niemieckie nie wyłączając komunistów, zaręczają solennie że od czasu zakończenia wszechświatowej wojny w Niemczech nie została wyrobiona ani jedna armata i ani jeden karabin maszynowy.

Clemenceau na poparcie swoich zarzutów ogłosił dokumenty międzyaljanckiej komisji

W odpowiedzi na zaprzeczenia prasy niemieckiej, jakoby Niemcy absolutnie od czasu zakończenia wojny nie wyrabiały jakiejkolwiek broni, Clemenceau podczas swojego przemówienia w Chicago odczytał dokument międzyaljanckiej komisji kontroli, która w 45 wypadkach w ciągu tylko jednego roku od lipca 1921 r. do sierpnia 1922 wykazał naruszenie przez Niemcy warunków wersalskiego traktatu pokoju, wyrabiając lub ukrywając wielkie masy różnego rodzaju broni i amunicji. Pomiędzy znalezionemi zapasami broni zostały znalezione gatunki stemplowane z datą 1921 i 1922 jako ostatnie modele najlepszej broni.

SUBSYDJUM DLA FLOTY HANDLOWEJ UCHWALONA PRZEZ KONGRES 208--184

WASHINGTON, 30 listopada.— Rządowy projekt do prawa przewidujący zapomogę dla okrętów amerykańskiej floty handlowej został dzisiaj uchwalony w izbie reprezentantów 215 głosami przeciw 172. Na mocy prawa o subsydjum wszystkie kompanje okrętowe, mające okręty zakupione w Shiping Board otrzymają zapomogi na reorganizację swoich interesów i otrzymają ulgi w wypłacie rat.

POLSKA NA KONFERENCJI ROZBROJENIOWEJ W MOSKWIE

WARSZAWA, 30 listopada. — Delegacja polska wysłana na konferencję rozbrojeniową do Moskwy przybyła na miejsce przeznaczenia. Prawie wszystkie państwa nadbałtyckie wysłały swoich delegatów. Litwa zastąpiona jest przez delegację składającą się z 10 członków. Ogólnie panuje przekonanie że pertraktacje odniosą pomyślny skutek. Konferencja rozpocznie się dzisiaj t. j. 30 listopada.

Przed międzyaljancką konferencją odszkodowaniową w Brukseli

PARYŻ, 30 listopada. — Premjer Poincare zgodził się na żądanie premjera Bonar Law dla odbycia wstępnej konferencji — przed konferencją odszkodowaniową w Brukseli, która została naznaczona na 15 grudnia. W konferencji wstępnej która się odbędzie w następnym tygodniu wezmą udział premjerowie Poincare, Bonar Law i Mussolini.

Turcy mordują chrześcijańską ludność w Zachodniej Tracji

KONSTANTYNOPOL, 30 listopada. — W wielu miejscowościach Tracji Zachodniej położonych w pobliżu rzeki Marycy,— która rozgranicza Trację turecką od Tracji greckiej ludność turecka pali wsie greckie i morduje ludność grecką. Okolice, po których mają miejsce krwawe rzezie ludności chrześcijańskiej znajdują się pod kontrolą wojsk aljanckich. Rząd grecki wysłał silne oddziały dla obrony mordowanej ludności i wyparcia z rzekę Marycę 3,000 oddziału powstańców tureckich.

Podziemny kabel elektryczny przez pustynię Saharę

PARYŻ, 30 listopada. — Przez zaprowadzenie podziemnego kablu po przez pustynię Saharę, będzie możliwem dla aeroplanów przelatywać bezpiecznie po przez niezmierzone obszary piaszczystego morza Sahary — oświadczył dzisiaj admirał Fourner. Prąd elektryczny, przepływający przez kabel podziemny będzie wywierał wpływ na delikatny instrument umieszczony na aeroplanie i będzie wskazywał lotnikowi kierunek drogi i umożliwi mu dokładne określenie punktu w jakim się będzie znajdował nad pustynią.

TAJEMNICZE ZNIKNIĘCIE JENNIE BECKER ZOSTAŁO WYJAŚNIONE

Zwłoki zamordowanej znaleziono w Bronx.—Jeszcze jedna osoba aresztowana.—Becker twierdzi, że to nie jego żona

Przed kilku dniami podaliśmy wiadomość o tajemniczem zniknięciu pani Jannie Backer i o aresztowaniu jej męża oskarżonego o zamordowanie jej.

Sąsiedzi pani Becker, która mieszkała w domu pn. 819 przy 150 ulicy, zauważyli jej nieobecność, tembardziej, iż czworo dzieci pozostawionych bez opieki wałęsały się po ulicy. Z zeznań sąsiadów stwierdzono, iż pani Backer 5-go kwietnia udała się na przejażdżkę samochodem w towarzystwie jej męża, który bez niej wrócił. Odtąd ślad po niej zaginął, zaś Becker żył z niejaką Anną Elias z którą nawet miał dziecko.

Aresztowanie Beckera

Na skutek doniesień sąsiadów prokuratorja wytoczyła śledztwo a gdy przesłuchana Anna Elias zeznała, iż Backer wyraził się, iż się „jakoś" swej żony pozbędzie dokonano jego aresztowania i wysłano detektywów dla odnalezienia miejsca pobytu zaginionej. Becker przyznał się, że utrzymywał zażyłe stosunki z Anną Elias, lecz nie mógł wytłumaczyć zniknięcia dzisiaj zwłoki ofiary.

Odnalezienie zwłok

Jeden z detektywów tak długo przesłuchiwał Rubina Norkina, właściciela sklepu w pobliżu 139 ul. i Southern Boulevard, aż ten przyznał się, iż wie gdzie ukryte są zwłoki pani Becker. Tuż w pobliżu jego sklepu znajduje się opuszczony plac budowlany. Tam, w dole wapiennym wykopano zwłoki ofiary.

Becker zaprzecza jakoby to były zwłoki jego żony

Skonfrontowany z wykopanemi zwłokami Becker oświadczył, iż to nie są zwłoki jego żony.

ECHA ROZSTRZELANIA PIĘCIU BYŁYCH PREMJERÓW GRECKICH

KRÓL GRECKI JERZY JEST WIĘŹNIEM W PAŁACU. SPRZECIWIAŁ SIĘ ROZSTRZELANIU MINISTRÓW. RUMUNJA I JUGOSŁAWJA POŚREDNICZĄ. KSIĄŻĘ ANDRZEJ MA BYĆ OSKARŻONY

PARYŻ, 30 listopada. — Specjalny telegram do paryskiego „Matin" donosi, że król grecki Jerzy jest więźniem w swym pałacu. Może tylko stykać się z osobami które otrzymują na to pozwolenie gabinetu. Król rzekomo sprzeciwiał się rozstrzelaniu ministrów i miał nawet prosić posłów rumuńskich i jugosłowiańskich o interwencję. Po otrzymaniu wiadomości o wykonaniu wyroku, król oświadczył gotowość opuszczenia kraju, za co został formalnie uwięziony.

Donoszą również, że książę Andrzej wkrótce również ma stanąć przed specjalnym sądem.

Anglja oburzona barbarzyńskiem postąpieniem rządu greckiego

LONDYN, 30 listopada. — Gabinet angielski naradzał się dzisiaj nad faktem zerwania stosunków dyplomatycznych z Grecją z powodu barbarzyńskiego wykonania wyroku śmierci na 5 byłych premjerach greckich, oskarżonych o zdradę kraju. W rezultacie odbytych obrad rząd powziął wszystkie potrzebne kroki dla zapewnienia bezpieczeństwa obywatelom angielskim przebywającym w Grecji.

Stanowisko Francji

PARYŻ, 30-go listopada. — Opinja publiczna we Francji ostro krytykuje egzekucję 5 byłych ministrów. Domagano się nawet natychmiastowego zerwania stosunków dyplomatycznych.

Minister dla spraw zagranicznych oświadczył, iż zaniechał zamierzonej interwencji na prośbę posła greckiego w Paryżu ze względu na na to, iż akcja dyplomatyczna rozdmuchałaby jeszcze więcej szowinizmu greków.

Dyplomaci włoscy odsyłają odznaczenia greckie. — Opinja publiczna potępia greków

RZYM, 30 listopada. — 1922.— Posłowie w parlamencie włoskim wnieśli interpelację domagając się zerwania stosunków dyplomatycznych z Grecją, która przez rozstrzelanie 5 byłych ministrów straciła zaufanie u wszystkich państw europejskich.

Senator Galli, który od wielu lat znany był jako przyjaciel Grecji odesłał odznaczenia otrzymane ze strony rządu greckiego i prosił, aby ulicę „Galli" w Atenach przechrzczono, gdyż uważa to za obelgę, aby jego nazwisko wymienione było przez greków.

Washington nie reaguje

WASHINGTON, 30 listopada.— W Białym Domu w Washingtonie wiadomość o rozstrzelaniu 5 ministrów greckich wywołała bardzo przykre wrażenie. W kołach dyplomatycznych ostro krytykują postępowanie greków.

GŁOŚNA SPRAWA MORDERSTWA KSIĘDZA HALL MA BYĆ ZATUSZOWANĄ

NEW BRUNSWICK, N. J., 30 listopada. — Głośna sprawa morderstwa księdzu Dr. Hall i śpiewaczce pani Mills, która poruszyła cały naród amerykański, a nawet kongres i senat Stanów Zjednoczonych, prawdopodobnie zostanie zatuszowana z powodu nie możności wykrycia sprawców morderstwa.

Ława sędziów przysięgłych zawezwana do wydania oskarżenia przeciw podejrzanym osobom od mówiła zgody wskazując na brak dostatecznych dowodów na wytoczenie skargi przeciw osobom podejrzanym o morderstwo.

Czy sprawa zostanie kiedy wznowiona niewiadomo, chyba po uzyskaniu niezbitych dowodów winy przeciw poszlakowanym osobom.

DO OGÓŁU WYCHODŹTWA POLSKIEGO W NEW YORKU I OKOLICY!

Senator Rzeczypospolitej Polskiej, Zygmunt Nowicki, opuszcza Amerykę, gdzie zaszczytnie, uczciwie i mądrze spełniał obowiązki Konsula Generalnego w Chicago. Wybrany został w Polsce przez lewicową organizację, „Wyzwolenie", aby, jako gospodarz rozumny i zapobiegliwy niwę społeczną w Polsce pod przyszłe żniwa Wolności, Postępu i Godności orał i uprawiał, aby ją od szkodliwego robactwa czyścił, przed ptactwem pażernem ochraniał.

W niedzielę, o godzinie drugiej po południu w Domu Narodowym przemówi do nas wszystkich. Złożymy mu wszyscy życzenia nasze. Podziękujemy Mu, że godnie reprezentował Polskę, że myśl Polską polityczną i społeczną w całej piękności przed wychodzcami i rdzennymi Amerykanami odsłaniał.

Senator Nowicki ma niewiele czasu do rozporządzenia. Każda chwila jest zajętą. Niechaj więc wszyscy będą w hali przed drugą, aby nie stracić nic z przemówienia ob. Nowickiego.

Wszystkich umiejących cenić zasługę, wszystkich tych, którzy o przyszłość narodu są dbali, zapraszamy na ten uroczysty wiec.

Za P. S. L. „Wyzwolenie":
E. Kulik, prezes,
Z. B. Dybowski, sekretarz.

Za Radę Oświatową:
J. Gorzański, prezes,
Stanisław Rozen, sekretarz.

Columbia

REKORDY POLSKIE

WIGILIA BOŻEGO NARODZENIA

jest najpiękniejszą uroczystością w całym roku, jednak nie jest ona zupełną bez dobrej muzyki.

Duch świąteczny wtedy wymaga hymnów, takich jakie dobrze znamy od dzieciństwa. A kiedy podarki zostały rozdzielone i wszyscy są weseli, wtedy znowu lubimy słyszeć innej muzyki, która przedłuży wesołość wieczora aż do świtania Dnia Bożego Narodzenia.

10 CAL. 75¢

E 7729	BÓG ZAWITAŁ. PRZYBIEŻELI DO BETLEJEM. Chór opery warszawskiej, z akompan. orkiestry i organów.	E 7322	GDY SIĘ CHRYSTUS RODZI. KACZKA PSTRA. T. Wroński i Chór.
E 7742	DZIADUNIO. MAZUREK. Władysław Ochrymowicz, baryton.	E 7261	DZISIAJ W BETLEJEM. PRZY ONEJ GÓRZE. T. Wroński i Chór.
E 7743	W KNAJPIE. NA SREBRNEJ SALI. Wykonali Komicy: Fertner i Pawłowska.	E 7260	WŚRÓD NOCNEJ CISZY. NOWY ROK BIEŻY. T. Wroński i Chór.
E 7744	POKUSA. Polka. (P. Feldhann) NA LEWO. Polka. (P. Feldhann) Wyk. Kapela Columbia.	E 6125	ANIOŁ PASTERZOM MÓWIŁ. Chór Lechmana. GDY SIĘ CHRYSTUS RODZI. Kwartet Warszawski.
E 7745	CZEŚĆ CI PIŁSUDSKI. POLONEZ NOWEJ POLSKI. Antoni Bednarczyk, baryton.	E 6040	HEJ BRACIA! CZY WY ŚPICIE. Chór Lechmana. OBÓŹE JEZU. Kwartet Warszawski.

Patrz na markę handlową Columbia i zawsze wymień numer rekordu Columbia.

Columbia Graf-o-la

Rekordy Polskie Columbia są prawdziwie Polskie i wykonane przez artysów Polskich.

SPRAWY STOW. MECHANIKÓW

Biuro główne mieści się:
224 East 57th Street,
New York City
Sekretarz Felix Popławski.

PORĘBA

(Dalszy ciąg.)

Jak widać z powyższych zestawień w roku ubiegłym produkcja odlewów nie dochodziła do połowy normalnej, wynosząc zaledwie 20 proc. maksymalnej produkcji. Produkcja garnków stanowiła 83 proc. normalnej, około 50 proc maksymalnej, ale za to rur odlewano tak mało, że całoroczna produkcja wynosiła mniej niż ich można odlać w ciągu jednego miesiąca.

Wyjaśnienie przyczyn tego zjawiska wykazuje:

a) **dla odlewu maszynowego:**

1) **brak surowców.**

Tak więc dla braku surowców w lipcu b. r. odlewano 3 razy, a w sierpniu 2 razy zamiast 12 razy co miesiąc, jak można było odlewać.

b) **Dla odlewni garnków:**

1) **brak surowca**, tak koksu jak i żelaziwa; w lipcu b. r. było 13 dni pracy, a w sierpniu 16 zamiast 25 co miesiąc.

2) **zmniejszona ilość ludzi.**

c) **Dla rur:**

1) **brak surowca;**

2) **braki w instalacji technicznej;**

3) **brak niektórych form i szpindlu, na których wykonanie potrzeba trochę pieniędzy.**

Najgłówniejszą przyczyną jest ciągły brak surowca, czy to do produkcji, czy to do remontu maszyn i urządzeń.

Przyczyn braku surowców mamy dwie:

1) **brak środków pieniężnych;**

2) **niedostateczna organizacja handlowa.**

Te dwa zjawiska są przyczyną bezwzględnie zbyt małej produkcji.

A przecież braku zbytu na wska zane dotąd wyroby — nie było. **Rynek pochłania każde ilości garnków czy rur.**

A przecież "Poręba" posiada jeszcze, jak było już wyżej wska zane, urządzenie do odlewu transmisji, do odlewu radjatorów — które stoją nieczynne i rozpadają się od rdzy, a przecież te wszystkie artykuły mogły być uruchomione — i te artykuły nie leżałyby w magazynie bez ruchu.

Program odlewni należy więc rozwinąć stopniowo do wszystkich artykułów, do których odlewnie mają urządzenia i do których mają wyszkolonych ludzi.

Analogicznie do odlewni stosunki panowały i w warsztatach mechanicznych. W tych trudniej o namacalne dowody, bo niema z czem porównywać ich produkcji, ale ubocznie z małej produkcji odlewni maszynowej — widać, że i warsztaty mechaniczne nie miały co obrabiać i miały zbyt małą wydajność.

Podniesienie produkcji fabryki jest zupełnie możliwe i jest uzależnione tylko od:

1) **posiadania należytego kapitału obrotowego;**

2) **należytej organizacji wydziału zakupów.**

Odlewnia zaś musi mieć zapas surówki conajmniej na 3 miesiące i to w różnych gatunkach, ażeby móc wytworzyć różne jakości żelaza.

Poza ubocznemi stratami, które fabryka ponosiła przez brak produkcji i w organizacji sprzedaży nie szło dobrze.

Zestawienie obrotów sprzedaży za rok 1921-22 daje następujący wynik:

D. C. N.

Senator Newberry zrezygnował ze stanowiska senatora, gdyż zarzucano mu, iż wybrany został dzięki łapówkom.

NA SZKOŁĘ STOW. MECHANIKÓW POLSKICH W PRUSZKOWIE

Są filje Stowarzyszenia Mechaników, które nie ustają w pracy i pomimo zobojętnienia wśród wychodźtwa mogą służyć innym filjom za przykład.

Do takich niewątpliwie musimy zaliczyć filję Nr. 17 na zachodniej stronie miasta Detroit, Mich., gdzie przedstawicielem jest ob. D. Gutowski.

Z filji tej w ostatnim czasie ob. Gutowski nadesłał $200.00, na szkołę naszą w Pruszkowie. Nie jest to pierwsza ofiara tej filji na szkołę, albowiem poprzednio filja ta nadesłała $350.00.

Jest to przykład godny do naśladowania i spodziewamy się, że i inne filje mające fundusze w kasie zrobią to samo. Filja No. 1 z Toledo, Ohio, gdzie przedstawicielem jest ob. F. Ostrowski, także nadesłała $4.00 na szkołę.

„MECHANIK"

Miesięcznik ilustrowany, poświęcony sprawom techniki, wydawany przez Stow. Mechaników Polskich w Warszawie.

Listopadowy zeszyt pisma zawiera następujące artykuły: Elektryczny napęd obrabiarek do metali. Podzielnica uniwersalna i jej zastosowanie. — Wybór mikrometra. — Przyrząd do wydzielania kamienia kotłowego i szlamu na parowozach.—Sprawdzian i przeciwsprawdzian w masowej produkcji. — Szkolnictwo Zawodowe. — Przegląd książek i pism. Nowe książki.

Adres: **Warszawa, Marszałkowska, 46.**

ADAMS, MASS.

Na posiedzeniu filji 151 w Adams, Mass., które się odbyło dn. 26 listopada został wybrany delegat na zjazd Stow. Mechaników który się odbędzie w Toledo, O., w dniach 7, 8 i 9go stycznia, 1923 roku.

Zwracamy się tą drogą do wszystkich filij w Nowej Anglji, ażeby każda postarała się wysłać swojego delegata na zjazd bez względu na koszta. Jeżeli jedna filja nie może tego zrobić, niech się złączą dwie filje i wspólnie delegata wyszlą. W razie gdy dana filja absolutnie delegata wysłać nie może, niech nadeszle do nas upoważnienie, aby była na zjeździe reprezentowana. Upoważnienie musi być wyraźnie zlecone na imię i nazwisko delegata, który na zjazd został wybrany, a jest nim Tomasz Uryniak, 20 Siara St.—Adams, Mass.

MARSZRUTA

Na zebraniach poniższych przemawiać będzie Henryk Boguszewski, niedawno przybyły z Polski.

JAMAICA, L. I. w sobotę dnia 2-go grudnia, w Domu Narod. przy Sutphin Road, o godzinie 7-ej wieczorem.

STAMFORD, Conn., w niedzielę 2 grudnia w sali Tow. Jana III. Sobieskiego, przy Mission ulicy, o godzinie 3 po południ.

PORT CHESTER, w niedzielę 3 grudnia o godzinie 7:30 wieczorem, w sali parafjalnej.

PATERSON, N. J., w poniedziałek, dnia 4-go grudnia, w Domu Polskim, 78-80 Godwin St., o godzinie 7:30 wieczór.

WEST ORANGE, N. J., — we wtorek, 5-go grudnia, w Klubie Polskim, 71 Forest St.

PERTH AMBOY, N. J., w piątek 8-go grudnia, w hali Morytki, 726 State St.

MARSZRUTA ZEBRAŃ PLENIPOTENTA STOW. MECHANIKÓW OB. ST. RAYZACHERA

Joliet, Ill., piątek, 1 grudnia.
Racine, Wis., sobota, 2 grudnia.
Milwaukee, Wis., niedziela, 3 grudnia.
Gary, Ind., poniedziałek, 4 grudnia.
So. Bend, Ind., wtorek, 5 grudnia
Muskegan, Mich., środa, 6 grudnia
Grand Rapids, Mich., czwartek, 7 grudnia.
Lansing, Mich., piątek, 8 grudnia.
Jackson, Mich., sobota, 9 grudnia
Lorain, O., niedziela, 10 grudnia.

Jesse Sanderson zbiegł z więzienia w Louisiana przed 16 laty. Obecnie córka, z którą się pokłócił, doniosła o tem policji, a Sanderson po 16 latach wrócił do więzienia.

JAK ŁŻE MOSKWA I JAK SIĘ ROBI PROPAGANDĘ PRZECIW POLSCE

Niezbyt dawno pisma amerykańskie podały wiadomość, że Naczelnik Piłsudski nie chciał przyjąć przedstawiciela sowietów p. L. Oboleńskiego i rząd moskiewsko dlatego z Warszawy odwołał. Jednocześnie, te same źródła ogłosiły oburzenie komisarza spraw zagranicznych p. Cziczerina na Polskę, która obraża bolszewicką Rosję.

Tymczasem w warszawskich pismach przed chwilą otrzymanych, czytamy:

"Następcą stałym p. Karachana w Warszawie został mianowany przez rząd rosyjski w miesiącu ubiegłym p. L. Oboleński, równocześnie zaś został wysłany do Moskwy, jako polski charge d'affaires dr. Roman Knoll.

Z okazji oficjalnego przystąpienia do urzędowania przez dra Knolla w charakterze przedstawiciela pełnomocnego, rząd rosyjski podniósł pewne szczegóły natury formalnej, do których rozpatrzenia nasze Ministerjum Spraw Zagranicznych przystąpiło z zupełną gotowością i których rozważenia przychylnego należało oczekiwać w krótkim czasie.

Przedwczoraj niespodziewanie zostało zakomunikowane ze strony rządu rosyjskiego żądanie natychmiastowego załatwienia tych szczegółów formalnych.

Ze względu na niezwykłość podobnego żądania w stosunkach dyplomatycznych, Ministerjum Spraw Zagranicznych czuło się zmuszone uchylić podobne żądanie, na co p. Oboleński oświadczył, że będzie musiał wyjechać w tej sprawie do Moskwy.

Ponieważ jednocześnie nieoczekiwanie rząd sowiecki nie przyjmował listów uwierzytelniających p. Knolla, który dotychczas nie spotkał się z p. Cziczerinem, Ministerjum uważało za właściwe wezwać p. Knolla do Warszawy.

Przyjazd dra Knolla nastąpi w początku przyszłego tygodnia.

Co się tyczy p. Oboleńskiego to wyjeżdża on dziś wieczorem do Moskwy."

* * *

A więc jak widzimy z powyższego, wierutnem i bezczelnem igarstwem jest twierdzenie p. Cziczerina, jakoby Polska obrażała Moskwę. Rzecz się ma zupełnie odwrotnie, bo nie Piłsudski, ale rząd sowiecki nie chciał przyjąć przedstawiciela rządu polskiego w Moskwie.

Mamy dowód jeszcze raz, jak działa propaganda przeciwpolska, która fałszuje fakty, urabiając w ten sposób opinję w Ameryce wrogą Polsce.

ZE ŚWIATA

27 grudnia rozpoczyna się uroczystość ku czci Pasteura, projektowana we wszystkich miastach Francji.

* * *

Policja berlińska odkryła w ostatnich czasach w samym Berlinie 50 tajnych domów gry. Aresztowano setki osób.

* * *

Policja francuska odkryła w Bonn nad Renem witraże zrabowane przez niemców w St. Quentin. Witraże te w r. 1918 oceniano na 40,000,000 fr.

* * *

Do miasta Rygi przyłączone zostały nowe tereny, które przyczynią się do rozszerzenia portu handlowego. Obecnie teren Rygi wynosi 20,450 ha.; poprzednio wynosił 12,850ha.

POLAK W SEJMIE ŁOTEWSKIM

RYGA. — Dnia 7 z. m. nastąpiło uroczystę otwarcie sesji nowego sejmu łotewskiego. Na prezesa sejmu większością 73 głosów na 89 głosujących został wybrany socjalista lewicowy Wessman, przedstawiciel najliczniejszej frakcji parlamentarnej. Tłumy ludu otaczały gmach sejmu. W loży dyplomatycznej między innymi znajdował się poseł polski Jodko. Przedstawicielem polskim w sejmie, po zrzeczeniu się ks. Wierzbickiego, jest brat jego sędzia — Jan Wierzbicki.

Filadelfja i Okolica

"ŻYDÓWKA WYCHRZCIANKA"

Polski Teatr Ludowy pod artystycznem kierownictwem Mieczysława Emcewicza, w sobotę, dnia 2go grudnia o godzinie 8mej wieczorem w Moose Auditorium, 1316 North Broad St., w Filadelfji, wystawia wspaniałą sztukę ze śpiewami i tańcami w 5ciu aktach pod tyt.: "Żydówka Wychrzcianka."

Rzecz ta grana w wielu językach, zawsze ze względu na piękno i zajmującą treść, odnosiła zupełny sukces i uznanie krytyków. W języku polskim w Filadelfji ukaże się poraz pierwszy.

Kierownik p. Emcewicz dokłada wszelkich starań, aby jego teatr znany dotąd w Filadelfji z najlepszej strony, "Żydówką Wychrzcianką" wybił się na pierwsze miejsce w świecie teatralnym.

Przygotował więc na scenie całą masę efektów, wyszkolił doskonale chóry, wyprowadził tańce, zaangażował najlepsze siły w liczbie 30 osób, Oprócz stale zatrudnianych w teatrze ludowym aktorów, oraz zaangażowanych artystów dramatycznych pozamiejscowych, przyjmie udział znana ze swych poprzednich doskonałych występów w Filadelfji artystka p. Marja Wilkowska, która gościnie wystąpi w "Żydówce Wychrzciance" w roli Praksedy.

Aby dać możność zobaczenia wszystkim tej wspaniałej sztuki dyrekcja Teatru Ludowego wynajęła jedną z największych i zarazem najdostępniejszych sal, a tą jest Moose Auditorium, 1316 No. Broad St.

Ponieważ wszystkie miejsca na wymienioną sztukę są numerowane — przeto publiczność bilety rozchwytuje i o ile sprzedaż w tym tempie pójdzie dalej, to bez wątpienia sala Moose Auditorium okaże się małą i dumni z tego być winniśmy, że posiadamy taki duży zasób poczucia piękna, a że sztuka ta wzbudza wielkie zainteresowanie między cudzoziemcami, a nawet amerykanami, wierzymy więc, że i tych na sali nie braknie— jak dużo w ich oczach zyskamy, gdy sala będzie wypełniona polską publicznością po brzegi.

Przybywajmy więc jak najliczniej na "Żydówkę Wychrzciankę" w sobotę, 2go grudnia do Moose Auditorium.

TYLKO JEDEN RAZ!

TEATR POLSKI
Z NEW YORKU

WTOREK,

5-GO GRUDNIA

MOOSE AUDITORIUM

GEJSZA

Operetka w 3ch aktach

Bilety do nabycia w Domu Polskim i w redakcjach tygodników.

Telefon Kensa: 2651
Dr. Franciszek Trygar
8119 RICHMOND ST.
Philadelphia, Pa.
Godziny ofiarowa:
do 10 rano
2 do 4 po poł.
6 do 9 wiecz.
W Niedziele do 1 po poł. 6 do 9 wiecz.

JUTRO! JUTRO!

POLSKI TEATR LUDOWY
MIECZ. EMCEWICZ, Kierownik

W SOBOTĘ, 2-go GRUDNIA 1922 ROKU

W MOOSE AUDITORIUM, 1316 N. Broad St., Filadelfja

wystawia wspaniałą sztukę w 5-ciu aktach, p. t.:

„ŻYDÓWKA WYCHRZCIANKA"

BARWNE KOSTJUMY. — ŚWIETLNE EFEKTA — WSPANIAŁE DEKORACJE. — 30 OSÓB NA SCENIE

CENY MIEJSC: $1.50, $1.00, 75c i 50c

Początek o godzinie 8ej wieczorem

Royal Mail

PRZEDPŁATY

Przygotujcie się sprowadzić Waszych krewnych do Stanów Zjednoczonych drogą ROYAL MAIL.

Specjalną uwagę się darzy polskich pasażerów; wyborowe jedzenie i czyste kajuty dla wszystkich

Wielkie wygody — częste okręty częste jazdy

ORDUNA ORGA
ORBITA OHIO

Przygotowania czynione do podróży we wszystkich Europejskich krajach

Napiszcie po książeczkę

Zgłoście się po bliższe szczegóły do:

Royal Mail Steam Packet Co.
SANDERSON & SON, Inc., AGENCI
26 Broadway, New York
117 W Washington St Chicago

lub miejscowy okrętowy Agent

NA ŚWIĘTA BOŻEGO NARODZENIA

STANDARD BANK

PRZESYŁA PIENIĄDZE DO KRAJU

W polskich markach po najniższym kursie, albo w amerykańskich dolarach i doręcza takowe na ostatniej pocztowej stacji zamieszkania odbiorcy.

Odbiorca w kraju otrzymuje na rękę amerykańskie dolary (możemy to udowodnić pokwitowaniami z kraju z własnoręcznymi podpisami odbiorców).

Doręczeniem dolarów na rękę odbiorcy zajmują się nasze Oddziały Bankowe w kraju.

Przesłane pieniądze doręczamy do rąk odbiorcy pod gwarancją w przeciągu 20-tu dni, a jeżeli telegraficznie, to w ciągu 3ch dni.

SPRZEDAŻ SZYFKART

Na specjalne, odchodzące, przedświąteczne okręty, z których na każdym jest wspaniale upiększona

„Choinka"

do stołu przyrządzone potrawy specjalne, polskie, świąteczne, — pierwszorzędnie oświetlone elektrycznością, kajuty dla 2ch i 4ch osób.

Szczególną pieczołowitością otaczamy Rodziny podróżujące.

WYRABIAMY PASZPORTY DO PODRÓŻY

SPROWADZAMY KREWNYCH Z KRAJU

i wyrabiamy odpowiednie dokumenty dla przyjezdnych.
Żądajcie wszelkich dalszych informacji pod adresem:

STANDARD BANK

55 Ave. B, Cor. 4th St., New York City

Św. Mikołaja:
Ja chcę coś z elektryką na prezent!
KAŻDY

The New York Edison Company
At Your Service
General Offices: Irving Place and 15th Street

Lokale, gdzie odbierane przyjmują się na wystawie dla wypadu ogółu.

80 Norfolk St	124 West 42d St	
10 Irving Place	151 East 86th St	362 East 149th St
	18 East 125th St	555 Tremont Ave

NAJSZYBCIEJ I NAJBEZPIECZNIEJ JEST PRZESYŁAĆ DO POLSKI PIENIĄDZE TAK W MARKACH JAK I DOLARACH PRZEZ

AGENCJE STOWARZYSZENIA MECHANIKÓW
224 EAST 57th STREET, NEW YORK CITY.
Karty Okrętowe i sprawy notarjalne. — Biuro otwarte wieczorami.

Telefon: 2766 Market.

WOJCIECH RUCKI

Notarjusz Publiczny, Komisarz spraw realnych. — Wyrabiam akta prawne, wysyłam pieniądze do Polski; sprzedaję karty okrętowe; daję na dogodne spłaty. — Asekuruję od ognia domy i meble i t. p.

86 Tyler Street, Newark, N. J.

SZWEDZKO-AMERYKAŃSKA LINJA 24 STATE ST. NEW YORK DO GDAŃSKA

Szybka obsługa pasażerska z New Yorku do Gdańska przez Gothenburg, Szwecję, dalej drogą wodną. Pasażerowie zmieniają z okrętu na okręt w Gothenburgu. — ODJEŻDŻAJĄ Z NEW YORKU:

S. S. DROTTNINGHOLM 9 Grudnia, 13 Stycznia i 10 Lutego
S. S. STOCKHOLM ..... 31 Marca, 5 Maja

Do Gdańska $106.50. — Podatek wojenny $5.

Podróż trwa 12 dni. Pasażerowie 2-ciej klasy jadą w kabinach na 2-4 osób. Nie potrzeba Szwedkiej wizy.

Po bliższe informacje o paszportach zgłosić się do lokalnych agentów.

PIENIĄDZE W DOLARACH I MARKACH WYSYŁAMY do POLSKI NAJTANIEJ I NAJPRĘDZEJ

SZYFKARTY NA GDAŃSK I INNE PORTY sprzedajemy na wszystkie linje. Specjalną opiekę otaczamy rodziny i przybyłych do N. Y.

SPROWADZAMY KREWNYCH Z POLSKI.

POLISH TRAVEL BUREAU
136 East 42nd Street.
(INTERNATIONAL TRAVEL BUREAU)
New York, N. Y.

PRZEZ 22 LAT

Nie zawiodłem jednego polaka, który nabył u mnie biżuterję. Przed każdemi świętami opust

25 procent

od wszystkich zamówień

Franciszek Ficek

330 EAST 72 ST., NEW YORK
Telefon: Rhinlander 6280.

PAIN-EXPELLER wam dopomoże!

Gdy Pain-Expeller jest wezwany do pomocy, Ból prędko zostaje zwyciężony i usunięty—znika. Przy pierwszych oznakach reumatycznych bólów, szarpiącej newralgii, dręcących bólów w biodrach, nabyjcie butelkę tego potężnego i pewnego linimentu rodzinnego i natrzyjcie się takowym. Prawdziwy Pain-Expeller ma Kotwicę, jako markę handlową. Wszystkie inne są imitacjami.
35c. i 70c. w aptekach lub wprost od
F. AD. RICHTER & CO.
104-114 Fulton 4th St.
Brooklyn, N. Y.

Architekci i Budowniczy

Rysujemy plany i budujemy jedno-familijne domy od $3,800 wyżej; dwu familijne domy od $6,500 wyżej — w miesiącu lub za miesiąc.
JOHN J. STANKIEWICZ
110 W. 34 Street, Room 900
Tel. Fitzroy 6045. New York.

Telefon: Drydock 9336.
Sumienna i fachowa obsługa.
Ceny nizkie.
DR. H. J. KORNBLUH
nad sklepem Unitrd Cigar Store.
naprawy. Wyrywanie zębów bez bólu.
Mostki, korony, płyty i wszelkie
162 AVE. B., NEW YORK, N. Y.

Znany tutejszy Adwokat i Notarjusz
JÓZEF HELLER
233 E. 14-TH NEW YORK CITY
bawiący czasowo w Polsce przyjmuje zlecenia dla Polski i innych państw Europy we wszelkich sprawach. Zgłoszenia przyjmuje powyższa kancelarja.

DR. BRYAN
333 EAST 17 ST., NEW YORK CITY
(pomiędzy 1 a 2 Ave.)
Leczy chronicznie choroby krwi, nerwów, moczu, wątroby i pęcherza męskiego wyłącznie.
Godziny: 9 rano do 8 wieczór. W niedziele od 9 rano do 1 po południu.

Telefon: Orchard 1883.
JÓZEF HALICKI, M. D.
LEKARZ
GODZINY:
11 do 2 po południu.
6 do 9:30 wieczór.
W niedziele do godziny 2-ej po poł.
211 E. 18th Street
NEW YORK

Dr. H. E. COOK
SPECJALISTA
OCZU, USZAM, GARDŁA I NOSA
GODZINY:
Od 4 popoł. do 7 wieczór.
Rano i w niedziele na umówieniu.
26 West 23 St.
NEW YORK CITY
Tel. Schuyler 6117

SPECJALNOŚĆ
CHOROBY CHRONICZNE
mężczyzn i kobiet
Krwi, nerwów,
nerek i pęcherza
PORADA DARMO.
MÓWIMY PO POLSKU
Dr. ZINS
110 East 16th Street
(między Union Sq. i Irving Pl.)
Godziny Biurowe:
Dzienie od 9 rano do 8 wiecz.
Niedziele od 9 rano do 4 popoł.

ARENA AUTO SCHOOL

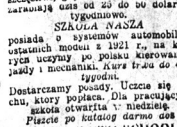

BEZ POSADY!

Uczniowie nasi dziś pracują i są zadowoleni, gdyż nauczyli się fachu i zarabiają dużo od 20 do 50 dolarów tygodniowo.
SZKOŁA NASZA
posiada o systemów automobilów ostatnich modeli z 1921 r., na których uczymy po polsku kierowania jazdy i mechaniki. Kurs trwa do 4ch tygodni.
Dostarczamy posady. Uczcie się fachu, który popłaca. Dla pracujących szkoła otwarta w niedzielę.
Piszcie po katalog darmo do
ARENA AUTO SCHOOL
151 West 54th St., New York

National Auto School

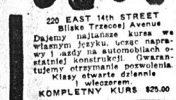

220 EAST 14th STREET
Blisko Trzeciej Avenue
Dajemy najtańsze kursy we własnym języku, uczcie naprawy samochodów na automobilach ostatniej konstrukcji. Gwarantujemy otrzymanie pozwolenia.
Klasy otwarte dziennie i wieczorem.
KOMPLETNY KURS $25.00

(Ciąg dalszy)

Kocham zwierzęta, mam nawet poważne przyczyny do tego, żeby je wolać od ludzi, nigdy jednak nie przyszłoby mi do głowy zrobić to, co zrobił Morhange. Musisz wiedzieć, że nasze własne zapasy wody dobiegały do końca i że wielbłądy nasze, bez których się jest pośród pustyni niczem, od wielu już godzin nie były pojone. Morhange kazał swemu wielbłądowi przyklęknąć i napoił osiołka, który wysiłkiem resztki sił wlókł się za tamtą karawaną. Z prawdziwą przyjemnością patrzyłem na rozkosz nieszczęśliwego zwierzęcia, byłem jednak za to odpowiedzialny i widziałem pełne niezadowolenie miny naszych i tamtych spragnionych ludzi. Zwróciłem na to jego uwagę. Jak on ją przyjął! „Dałem to, do czego miałem prawo. Jutro wieczorem około godziny szóstej będziemy przy studni El-Biodh. Wiem, że do tej pory nie będę miał pragnienia". Powiedział to tonem, w którym po raz pierwszy wyczułem kapitana. Łatwo to powiedzieć, pomyślałem. Wie dobrze, że gdy mu się zechce pić będzie miał do rozporządzenia zapas mój i Bu-Djema. Nie znałem jeszcze wówczas Morhangea. Aż do przybycia do studni nie pił nic, odrzucając z uśmiechem nasze propozycje.

— Widzi pan — mówił w tydzień później Morhange — że miałem rację, radząc panu skierować się nieco na południe, zanim pan dotrze do Shikh-Salah. Wiedziałem, że znajdzie pan tutaj na każdym kroku kamienie, które pozwolą panu ustalić wulkaniczne pochodzenie tego obszaru.

Posuwaliśmy się wówczas wzdłuż wschodniego zbocza gór Tifedest, w kierunku ku dwudziestemu piątemu stopniowi szerokości północnej.

— Byłbym naprawdę srodze niewdzięcznym, gdybym panu za to serdecznie nie dziękował — odparłem.

Nigdy w życiu nie zapomnę tego momentu. Zsiedliśmy wówczas z wielbłądów i zbieraliśmy odłamki skał. Morhange wykazywał przy tem dużą znajomość geologji, aczkolwiek twierdził zawsze, że nauka ta jest mu obca.

Zadałem mu wówczas następujące pytanie:

— Czy mogę wyrazić panu moją wdzięczność przez uczynienie pewnego wyznania?

Podniósł głowę i spojrzał na mnie.

— Proszę bardzo.

— W podróży jaką pan podjął nie mogę się dopatrzeć praktycznego celu.

Uśmiechnął się.

— Jakto? Wyzyskanie starożytnego traktu karawan; wykazanie, że już w najbardziej zamierzchłej przeszłości istniała łączność pomiędzy państwami Morza Śródziemnego a państwami czarnych — czy niema to w pańskim pojęciu żadnego znaczenia? Nadzieja zlikwidowania raz na zawsze wszelkich sprzeczności jakie istnieją w badaniach Anvillea, Ileerena, Berlioux Cuatramerea z jednej strony, a Gosselina, Walckenaera, Tissota, Vivien de Saint-Martina z drugiej — czy nie jest to według pana ciekawe? Ależ do djabła, trudno pana zadowolnić!

— Miałem na myśli korzyści praktyczne — odparłem. — Nie zaprzeczy pan chyba, że sprzeczności owe są sprawą wyłącznie książkowych gegrafów i teoretyków.

Morhange ciągle się uśmiechał.

— Nie zapomnij, drogi porucznicku, że pańska misja została panu powierzona przez Ministerstwo Wojny, a moja misja przez Ministerstwo Oświaty. Nic więc dziwnego, że cele nasze są zupełnie różne i że moja misja nie ma wiele cech praktyczności.

— W równej mierze jest pan mandatarjuszem Ministerstwa Handlu — odparłem dotknięty — i z tego tytułu ma pan zbadać możliwość przywrócenia starożytnego traktu handlowego z IX stulecia. A przecież przy pańskiej znajomości historji i geografji Sahary, nie miał pan, wyjeżdżając z Paryża, żadnych pod tym względem wątpliwości. Droga z Djerid do Niger jest zupełnie zamarła. Wiedział pan doskonale, że nie uda się wskrzesić handlu na szlaku, który podjął się pan pod tym względem badać.

(Ciąg dalszy nastąpi.)

Czesław Łukaszkiewicz

Księży Chleb

— POWIEŚĆ —

z życia polsko-amerykańskiego

(Ciąg dalszy).

Pani roześmiała się.

— Po drugim kieliszku gotowe prawe oko zajść bielmem...

— Pani dobrodziejka nie zna się na tym, Po drugim kieliszku zejdzie bielmo, zanim proboszcz od ołtarza wróci.

Wypił znowu i posmakował.

—Bajeczny trunek! A jakże tam nowy wikary? Pije zdrowo?

— Nie pije jeszcze?

— Ale, gdzież tam!

— Nie. I myślę, że nigdy pić nie będzie. To bardzo porządny chłopiec.

— O, tak. Ale cóż w tym dziwnego? Przecie za dwa miesiące nie mógł się zepsuć!

— On się nigdy nie zepsuje.

— To i ja myślę. Dobrego kościół nie zepsuje, a złego i karczma nie naprawi!

Roześmiał się hałaśliwie.

— To się na księdzu najlepiej pokazało.

— Pokaże się jeszcze lepiej, gdy trzeci taki kieliszek wypiję.

— Da ksiądz radę?

— Co? Radę? Takiemu naparsteczkowi?

— Ale to przecież już trzeci!

— Trzeci? To właśnie dobrze. „Boh trojcu lubit", jak mówi ksiądz Mączewski, którego imię niech będzie pochwalone.

— Zacny kapłan! — odpowiedziała z uznaniem pani i nalała pełniuteńko.

Teraz wszakże ksiądz Świeczka nie przechylił kieliszka odrazu, lecz przytrzymał go pod słońce, delektował się przez chwilę kolorem, potym posmakował nieco, mlasnął językiem, a wreszcie pomału i ostrożnie wlał piekący napój w czeluście swego gardła.

— Puszczaj ninie, panie, sługę twego w pokoju — mruknął i spojrzał z szacunkiem na stół, nakryty w jadalni. — Obiad będzie zapewne już niedługo?

— Za jakie pół godzinki.

— Pół godzinki?

— A może ksiądz coś przedtem przekąsi.

— Prawdę powiedziawszy, to i owszem. Mówiłem dziś chamom: „Nie dbajcie o jadło i napitek, ale o słowo Boże, a reszta będzie wam przydana", ale mi kiszki takiego marsza grały, że byłbym chętnie dał z dziesięć tysięcy słów Bożych za kawałek porządnej kiełbasy.

— Mam studzieninę.

— Przepadam na studzieniną, byle z octem i cebulą.

Kiedy wreszcie nadszedł proboszcz i zaczęło się usadzać przy stole, ksiądz Świeczka, syty i napełniony, obojętnie spozierał na dymiące potrawy i zabawiał rozmową siedzącą obok niego pannę Władysławę.

Z paru słów, zamienionych z nią i z młodszą jej siostrą, oraz z zachowania się proboszcza i pani, zrozumiał, że ksiądz Banasik jest tu oczkiem w głowie u wszystkich.

Spojrzał na niego z uznaniem i pomyślał:

— Chytry gagatek!... Umiał wszystkim zaleźć za pazuchę!

Parę tylko słów zamienił przy obiedzie z Banasikiem, ale kiedy proboszcz poszedł zdrzemnąć się na pół godzinki, a panienki zajęte były sprzątaniem stołu, zabrał go do ogrodu, skąd pomału zaszli do domku wikarego.

— Ładnie tu u ciebie frater — mówił Świeczka, rozglądając się po mieszkaniu i po ścianach. — Kwiatów masę, jak w oranżerji. Poczciwe dziewczęta!... No i jakże ci się wiedzie na nowych śmieciach?

— Znośnie.

— I ty to nazywasz znośnie! Chłopie, nie rozumiesz, że bluźnisz? Spojrzyj-no w lustro i zobacz swoją gębę, a przypomnij sobie, jak wyglądałeś niedawno!

— Łaska boska.

— Zawracaj tam głowę komu innemu z łaską boską! Żresz, pijesz, dziewczętom głowę kręcisz...

— Ee, co też ksiądz...

— Przecie ty mnie oczu nie zamydlisz. Dziewuszki świeże, myślę, że Gryczuś tu zbyt wielkiego spustoszenia nie uczynił!

— Ależ!...

— Mój kochany, ty Gryczusia nie znasz. Tam, gdzie on przejdzie, to już trawa nie urośnie. Smok, powiadam ci, a na takie młode kozy łakomy był, jak kot na sadło...

(Ciąg dalszy nastąpi)

OKÓLNIK PRASOWY

AMERYKAŃSKO - POLSKIEJ IZBY HANDLOWEJ W NOWYM YORKU

953—3rd Avenue.

Z Pocztowej Kasy Oszczędności

Od dnia 1 października, 1922 kwota wypłat doraźnych na książeczkę oszczędnościową P. K. O. została podwyższona do 10,000 marek. Właściciel książeczki oszczędnościowej może przeto w dowolnym urzędzie pocztowym pod nosić bezzwłocznie po 10,000 ma rek dziennie. Wyższe sumy wypłacone są po przesłaniu do P. K. O. w Warszawie wypowiedzenia. Korespondencja z Pocztową Kasą Oszczędności jest wolna od opłat pocztowych.

Z kolejnictwa polskiego

Niedawno temu nastąpiło otwarcie ruchu kolejowego na świeżo odbudowanym wiadukcie Lubiźnia koło Delatyna na linji Stanisławów-Woronienka, wysadzonym w powietrze przez rosjan w czasie wojny. W ten sposób została przywrócona przerwana dotychczas bezpośrednia komunikacja między Stanisławowem,—Jezupolem, Worochta oraz obszernemi lasami na zachodnim stoku Karpat Lesistych. Pozatem odbudowa wiaduktu Lubiźnia usuwa największą dotąd przeszkodę dla otwarcia nieczynnej dotychczas południowej linji tranzytowej Stanisławów-Woronienka-Jasina (Korosmeza) pomiędzy Czechosłowacją, Polską i Rumunją.

Z przemysłu cukrowniczego

W zbliżającej się kampanji cukrowniczej, na obszarze b. Królestwa Kongresowego będą czynne 42 cukrownie, a więc o dwie więcej, niż w roku ubiegłym, ponieważ odremontowane cukrownie Burów w p. Błońskim i cukrownią "Zakrzówek w Lubelskim. Według danych zebranych przez związek zawodowy cukrowni b. Królestwa Polskiego obszar plantacji wynosi ogółem — 83,886.5 mórg. W porównaniu z z rokiem ubiegłym, obszar plantacji wzrósł o 38,260 mórg, czyli o 66 proc. Dowodzi to, że cukrownie stale dążą do powiększenia plantacji, aby wytwórczość swą doprowadzić do norm przedwojennych, a gospodarstwa rolne zaczynają powracać do normalnych warunków. W Małopolsce są czynne trzy cukrownie, a mianowicie dwie w byłej Galicji i jedna na Śląsku Cieszyńskim. Obszar plantacji tych fabryk wynosi ogółem 6009 mórg. Wzrost plantacji w Małopolsce w porównaniu z rokiem ubiegłym wynosi około 70 proc. Na Kresach Wschodnich, to jest w tej części Wołynia, która przypadła Polsce, znajduje się 5 cukrowni. Dotychczas czynna była tylko fabryka w Korcu, zaś w roku bieżącym uruchomioną zostanie cukrownia w Szpanowie—czyli będą pracowały dwie cukrownie. Obszar plantacji wynosi ogółem 4369 mórg. Plantacje buraczane przedstawiają się względnie bardzo dobrze i spodziewany jest duży urodzaj buraków. Co do cukrowności buraków, — przypuszczać należy, że będzie ona w roku bieżącym znacznie mniejsza niż w roku ubiegłym, należącym do wyjątkowych.

Polski przemysł kolejowy

Wytwórnie krajowe materjałów kolejowych [illegible] działalność w celu [illegible] potrzeb polskiego [illegible] — przez zasilenie go [illegible] szczególnie wydatną jest [illegible] w taborze kolejowym. Wytwórnie krajowe dostarczały już kolejom polskim poważną ilość węglarek. W niedługim czasie rozpocznie się budowa wagonów osobowych klasy I i II, wagony kl. III są już w budowie. Budują się również w kraju wagony specjalne: pocztowe, cysterny, ogrzewacze itp.— Co się tyczy parowozów, dotychczas wykonywa się tylko roboty reparacyjne, jednakże wkrótce będą lokomotywy własnej budowy. Fabryki lokomotyw w Chrzanowie i w Warszawie rozpoczęły już budowę ich. Co do materjałów potrzebnych do naprawy, wytwórnie krajowe zapotrzebowania te w zupełności pokrywają.

Ilość pracowników państwowych w Polsce

Ogólna liczba pracowników państwowych w Polsce według preliminarza budżetowego na 1922 r. wynosi 689,448 osób, z czego przypada na przedsiębiorstwa państwowe 225,608 osób w tem drogi żel. 181,682; oświata i kultura 77,983 osób; zarząd cywilny 63,113 osób, obrona narodowa 318,698 osób, w tem wojsko 254,662.

Na 1,000 mieszkańców przypada w Polsce 26,180 pracowników państwowych (w Belgji — 38,81, w Danji 14.71.)

Wywóz drzewa z Polski do Włoch

Do Lwowa przybyli przedstawiciele wielkich firm drzewnych w Medjolanie, celem zawarcia większych tranzakcji w dziale surowca drzewnego.

Zdrowe

—5c WSZĘDZIE

Przesłodkie małe rodzynki w małych czerwonych pudełkach — kiedy czujecie się ziedni, lenitwi, zniżeżni lub osłabieni.
74 procent owocowego cukru.
Pełna szybko działającego energicznego pokarmu — zawiera potężnego zdrowia, pokarm dobry dla Waszej krwi.
Budzicie pełni życia i mocy, jeżeli zjecie małe pudełko lub dwa dziennie.
Spróbujcie tylko

Małe Sun-Maid

„Na podwieczorek" Rodzynki

Czy mieliście dziś swoje żelazo?

WIELKI SKLEP Z NIZKIMI CENAMI

Otwarty każdego wieczora

CONSOLIDATED BARGAIN STORE

234 East 59th St., Pomiędzy 2-gą i 3-cią Ave. New York

Wszystkie zabawki dostawione darmo.

Swięty Mikołaj we własnej osobie tutaj jest

ZABAWKI DAWANE DARMO!

Każdemu dziecku w towarzystwie rodziców.

TYLKO W PIĄTEK, SOBOTĘ I PONIEDZIAŁEK

Święty Mikołaj przybył by z nami pobyć przez święta. On bardzo lubi jak go dzieci odwiedzają, i życzy sobie by przyszły bardzo często podczas jego pobytu. W piątek, sobotę i poniedziałek on darmo rozdaje dzieciom zabawki, jeżeli one będą w towarzystwie swoich rodziców.

500 Chodzących i Mówiących Lalek
Pięknie ubranych — Wartości $2.98 — po 1.49

Mechaniczne Pociągi
Tylko 300 na sprzedaż. — Szyny engine i wagony — Wartości $1.49 — po 89c

Pianina do Zabawy
Słynnne Schoenhut pianina— wartości 79 c. — specjalnie po 47c

NASZA KRAINA ZABAWEK JEST MIEJSCEM NADZWYCZAJNOŚCI

MAŁY DEPOZYT ZATRZYMA WAM JAKIKOLWIEK ARTYKUŁ NA BOŻE NARODZENIE!

„SILK SEAL"
PLUSZOWE PALTA
Kołnierze i mankiety robione z futra French długie z jedenastu 42 calowa podszewka, taksakieski, bluzowe pelaryny — wartości do $35.00
19.98

SPECJALNE 100 ZIMOWYCH PALT DAMSKICH
Bolivia
Wszystkie kolory
Wszystkie wielkości
7.47

PALTA I SUKIENKI DLA DZIEWCZĄT
Z Futrzanemi Kołnierzami
Ładne, nowe modele z materjałów, broadcloth, szewiot, heather i inne materjały, wartości do $18.00 **9.98** wielkości od po ..... od 7—14 lat

NA SPRZEDAŻ TERAZ! 500 PALT DZIECINNYCH **4.98**

DZIECINNE SUKIENKI
Z materjałów wełny, aksamitu, bawełny, wełnu, wełnianej krepy, jedwabiu. Najnowsze fasony, wartości $10.00.. **5.98**

EXTRA! Trzy kolumny nadzwyczajnych ofert opowiedzane w paru słowach i w małym druku, ponieważ są to naczenie taniości, które same za siebie mówią, niektóre tą tylko w ograniczonych ilościach. NIE SPÓŹNIJCIE SIĘ! **EXTRA!**

Damskie Heather Hose
Zniżone z 69c, wełniane i mieszane bawełniane **38c**

Damskie, Filcowe Pantofle
Podściełane wełną, ręcznie wykańczane, gumowe obcasy; we wszystkich kolorach, zniżone po z $2.50 ..... **1.79**

Damskie Chusteczki
Pudełko z 6 chusteczkami z kolorowym szlaczkiem ręcznie haftowane. Zniżone z 1.49 **98c**

Dziecinna Bielizna Root's
Słynnego wyrobu Root's bielizna. Wielka zniżka ..... **89c** i wyżej

Philippine Nocne Koszule
Zniżone z $3.49. — Mita ręczna robota **2.49**

Dziecinne, Filcowe Pantofle
Ze skórzanymi podeszwami, niebieskie, Copenhagen, czerwone. Zniżone z 1.00 .... **79c**

Flanelowe Nocne Koszule
Silcznie haftowane, szkocka flanela; długie rękawy, zniżone z $1.20 ..... **89c**

Męskie wełniane Union Suits
We wszystkich wielkościach, nadzwyczajne wartości, zniżone z $2.25 ..... **1.69**

Jedwabne Damskie Parasolki
Czarne i w kolorach z rozmaitemi rączkami — zniżone od $5.00 ..... **3.89**

Męskie Pantofle Filcowe
Ciężkie, skórzane zelówki, zrobione z wełnianego filcu. Zniżone z $2.00 ..... **1.39**

Męskie kaszmirowe Skarpetki
We wszystkich wielkościach, zupełnie w porę; zniżone z 29c, ograniczona sprzedaż do 6 par dla osoby **19c**

Męskie i Damskie Szlafroki
We wszystkich kolorach i wielkościach, Beacon sukno; zniżone z $3.98 ..... **2.98**

MÓWIMY PO POLSKU

Nowy Świat

Owned and published daily and Sunday by the NOWY ŚWIAT PUBLISHING CO., Inc.

MEMBER A. B. C.

DR. B. KULAKOWSKI ..... President and Editor
W. BLAZEWICZ ..... Managing Editor
M. F. WĘGRZYNEK, A. B. ..... General Manager

Dziennik wydawany przez Spółkę Wydawniczą „Nowy Świat", Inc.

Entered at New York, N. Y. Post Office as second class mail matter

NOWY ŚWIAT PUBLISHING CO., Inc.
DR. B. KULAKOWSKI ..... Prezydent i Redaktor
W. BLAZEWICZ ..... Redaktor Zarządzający
M. F. WĘGRZYNEK ..... Zarządca

SUBSCRIPTION RATES (Outside of New York City)
Daily Excluding Sunday
One Year $6.00
Six Months $3.75
Sunday Only
One Year $2.50
Six Months $1.25
Daily and Sunday
One Year $7.50
Six Months $4.00

PRENUMERATA (Na prowincji)
Codziennie z wyjąt. niedzieli.
Rocznie $6.00
Półrocznie $3.75
W niedzielę tylko
Rocznie $2.50
Półrocznie $1.25
Codziennie i w niedzielę
Rocznie $7.50
Półrocznie $4.00

NEW YORK CITY
Daily Excluding Sunday
One Year $8.00
Six Months $4.50
Sunday Only
One Year $2.50
Six Months $1.50
Daily and Sunday
One Year $10.00
Six Months ..... $ 6.00

W NEW YORKU
Codziennie z wyjąt. niedzieli.
Rocznie $6.00
Półrocznie $4.00
W niedzielę tylko
Rocznie $2.50
Półrocznie $1.50
Codziennie i w niedzielę
Rocznie $10.00
Półrocznie ..... $ 6.00

MAIN OFFICE:
24 UNION SQUARE, NEW YORK, N. Y.
(4 Ave., miedzy 15 i 16 ulicami)
TELEPHONE STUYVESANT 5463.

BROOKLYN BRANCH:
586 MANHATTAN AVENUE
TELEPHONE GREENPOINT 0928.

SZKOŁA RADY OŚWIATOWEJ W NEW YORKU

Pisząc niedawno o działalności Rady Oświatowej w New Yorku podkreślaliśmy specjalnie zasługę wielką kilku członków Rady Oświatowej prowadzących szkołę dla dzieci nowojorskich.

Szkoła ta została pierwotnie założona przez tutejszy Oddział Nr. 32 Związku Socjalistów Polskich jeszcze w r. 1916. Prowadziła ją panna Kopelówna z wielkiem poświęceniem i wielką znajomością rzeczy. Początkowo chodziło do niej **ośmioro dzieci. Dzisiaj jest ich CZTERYSTA PIĘĆDZIESIĄT.**

Wkrótce po otwarciu szkoły w miarę rozwoju trzeba było przyciągnąć do udziału w niej szersze koła polonji nowojorskiej. Oddał więc ją Oddział No. 32 do prowadzenia Radzie Oświatowej, w której skutkiem wyraźnego zróżniczkowania się czasu wojny tutejszej polskiej ludności pod znakiem Komitetu Obrony Narodowej skupiły się wszystkie postępowe żywioły.

Dzisiaj szkoła jest instytucją wielkiego znaczenia, zasługując na poparcie zarówno moralne jak i **finansowe. Bez pieniędzy nie można ulepszać jej metod, nie można iść z postępem pedagogiki. Obecny zarząd i personal nauczycielski winien mieć do rozporządzenia odpowiednie sumy na zakup dzieł pomocniczych, map, ewentualnie latarni magicznej i przeźroczy, aby wiedzę o Polsce pogłębić i rozszerzyć.**

„Nowy Świat" był zawsze i jest **przeciwnikiem szkół wyznaniowych, a szczególnie szkół parafjalnych, w których systematycznie ogłupia się dzieci polskie, gdzie dziecko nie nabywa znajomości języka angielskiego, a zamiast pięknego języka polskiego dostaje jakiś żargon właściwy zjadaczą „księżego chleba" i „free lunchu".** Jesteśmy przeciwnikami szkonictwa wyznaniowego w Polsce, a zwolennikami szkoły powszechnej państwowej polskiej, przymusowej. Nauka dopełniająca języków mniejszości, nauka magji ceremonjalnej tych lub owych wyznań może być w rękach odpowiednich grup narodowych lub wyznaniowych. Dlatego jesteśmy zwolennikami szkoły publicznej w Ameryce. Nie możemy mierzyć podwójną miarą. Należy więc podkreślić, **że dzieci uczęszczające do szkoły Rady Oświatowej prawie wszystkie chodzą do amerykańskiej szkoły publicznej, są wolne od pedagogiki barbarzyńskiej —praktykowanej przez ‚naczynia duchowne" na nieszczęsnych dzieciach, które dzięki poddaństwu umysłowemu rodziców ich, oddawane są na ogłupienie księżom rzymskim w szkołach parafjalnych.** Nie chcemy przez to powiedzieć, że szkoła amerykańska jest ostatnim słowem nauki o wychowaniu: bynajmniej, pozostawia wiele do życzenia. Ale postęp w niej jest możliwy, gdyż kierownicy są zależni od woli ogółu i podlegają krytyce. Żaden pryncypał lub nauczyciel szkoły publicznej nie może uwolnić się z pod kontroli powszechności oświadczeniem, że danem mu jest związywać i rozwiązywać na ziemi wszystko tak mocno i tak nieomylnie, że nawet niebo rozwiązać nie potrafi. Gdyby który ze świeckich nauczycieli powiedział takie głupstwo, wnet by posłano po ambulans aby go do domu obłąkanych odwieźć.

Szkoła Rady Oświatowej jest dopełnieniem szkoły publicznej dla dzieci tutaj z rodziców polskich urodzonych. Daje im znajomość języka polskiego, uczy je ścisłości wyrażania swych myśli, w czem właśnie język polski obok francuskiego wśród wszelkich innych języków celuje. Uczy je **cieniować słowami wrażenia i pojęcia, co jest specjalną właściwością języka polskiego. Otwiera im wrota do bohaterskiej literatury polskiej. Daje im poznać Polskę, która tylko dzięki naszemu niedbalstwu nie zajęła jeszcze w Ameryce i w świecie całym należnego jej miejsca pomiędzy przodującymi cywilizacjami świata, dotąd jest jeszcze nieznaną w Ameryce, kiedy inne znacznie pośledniejsze zwłaszcza pod względem OBYWATELSKIEGO charakteru kultury, jak np. niemiecka jest tu ponad zasługę ceniona.**

Dzieci przybywają do szkoły w soboty po południu z najdalszych nawet okolic, z Bronx i Brooklyna.

Szkoła obejmuje następujące klasy: I-A, I-B, II, III, IV, V i IV.

Z powodu wielkiej ilości uczni nauka odbywa się w 11 sekcjach.

Przedmioty wykładane są: czytanie, pisownia, gramatyka, geografja i historja Polski, historja literatury polskiej. Wygłaszane są pogadanki o Polsce w celu wyrobienia prawdziwego pojęcia o Polsce i wzbudzenia szacunku dla Państwa Polskiego.

PERSONEL

Józef Ziembiński, dyrektor.

Klasa I—A Panna Marja Grzybowska, Tadeusz Ziembiński.
Klasa I—B P-na Irena Dalgiewicz Nieciśław Popiel.
Klasa II— P. Tłustachowski Tadeusz Słończewski.
Klasa III — Pani Riesowa, Józef Miziumski.
Klasa IV — Edward Kretowicz.
Klasa V — Stanisław Rozen.
Klasa VI — Stanisław Szczepanowicz.

Siły pomocnicze oraz zastępy nauczycieli:
Panie: Popielowa, Byszewska, Wołyńcowa.
Panowie: Bronisław Popiel, Janowski.

Przed tygodniem piszący te słowa wiedział szkołę. Byłoby dobrze, aby inteligencja tutejsza polska, nieraz bardzo dobrze zarabiająca, odwiedzała tę szkołę. Przekonałaby się może, że **obowiązkiem wszystkich szkołę tę popierać. A przedewszystkiem należy, aby sama Rada Ośw. więcej szkołą tą się zajmowała. Trzeba zamiast zajmowania się polityką lub chęci kierowania ogólno wychodzczym ruchem oświatowym, pogłębiać i uposażyć pierwszorzędną instytucję własną. Kto zbyt wiele obejmuje, zwłaszcza gdy ma chwyt krótki, ten nie wiele obejmie. Ale to, co jest zupełnie łatwym do objęcia, należy mocno w ręce wziąć i NIKOMU NIE ODDAĆ.**

Tym, co szkołę tę prowadzą, którzy w niej pracują, należy się publiczna podzięka i uznanie.

B. D. Kułakowski.

Z CHWILI

O UZNANIE SOWIECKIEJ ROSJI

Premjer angielski Bonar Law oświadczył w Izbie Gmin, że rząd angielski uzna prawnie rząd sowiecki, ale jedynie na warunkach:

„Uznanie przez bolszewików długów zagranicznych;

Zwrot prywatnej własności cudzoziemcom i zaprzestanie propagandy bolszewickiej na zewnątrz Rosji".

Jednocześnie, kwestję uznania rządu w Moskwie, mają znowu podnieść w najbliższych dniach sympatycy Rosji w senacie Stanów Zjednoczonych. Jakie warunki postawią panowie Borah, Johnson, La Follette i inni, tego dotychczas nie wiemy.

* * *

OSOBLIWA MORALNOŚĆ

Gdy grecy maszerowali wgłąb Małej Azji, palili wsie tureckie i miasta i zabijali tyle ludzi ile się im podobało, Anglja nie protestowała. Przeciwnie, grekom w ich dziele pomagała.

Ale teraz skoro nowy rząd w Atenach, kazał rozstrzelać członków poprzedniego rządu za to że źle wyprawą do Małej Azji pokierował, Anglja uznała to za niemoralne i zerwała stosunki dyplomatyczne z grekami.

Być może, że rozstrzelanie byłych ministrów i generałów, nie należy do mądrych aktów politycznych. Ale ostatecznie grecy nie są kolonją angielską i mogą chyba robić u siebie, co się im podoba. Anglja jest innego zdania. Uważa mordowanie turków za czyn moralny, skoro to leży w jej interesie, ale rozstrzelanie tych, którzy owego „czynu moralnego" dobrze nie dokonali, nazywa zbrodnią. Podwójna jak zawsze etyka.

* * *

W teatrach kinematograficznych amerykańskich pokazywane są obecnie ciekawe zdjęcia najnowszego typu okrętów, specjalnie przygotowanych do aeroplanów i hydroplanów. Olbrzymi okręt cały nakryty jest płaskim dachem, który służy za pomost do rozpędu i wzlotu statków powietrznych. O piętro niżej pod dachem znajduje się skład, który mieści kilkadziesiąt latawców, odpowiednie warsztaty do reparacji i amunicję.

Okręt tak naładowany i urządzony w zupełności następuje pancernik, których według umowy w Washingtonie państwa morskie nie mają prawa budować w przeciągu dziesięciu lat. Okręt tego rodzaju jest niebezpieczniejszy niż pancernik. Wyobraźmy sobie tego potwora, wypuszczającego ze swego pokładu śmiercionośne jastrzębie, zaopatrzone w bomby, z których każda posiada większą siłę niszczycielską, niż szesnastocalowy pocisk armatni.

Oglądanie cennego obrazu kinematograficznego, daje dość wyraźne pojęcie, jak daleko się posunęła po wielkiej wojnie ideja... rozbrojenia

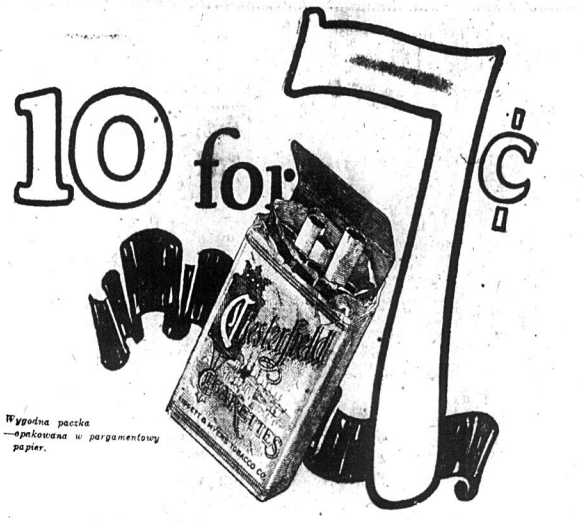

PAPIEROSY

One Zadawalają

Paczka dyktuje to.
Wasz smak potwierdza to.
Sprzedaż udowadnia to.

LIGGETT & MYERS TOBACCO CO.

Przeszło 7 biljonów sprzedano w ostatnim roku

FRASZKI CODZIENNE

(Ludzie interesują się sprawami religijnemi. — Na czyją cześć pan Trąmpczyński świeczkę w Warszawie zapalał? — Równość czy przywilej? — Parę słów o starym kraju.)

Kto czytuje uważnie prasę polską w Ameryce, ten musi przyznać, że poświęca ona sporo miejsca sprawom religijnym, kościelnym i wyznaniowym.

Jest to przedewszystkiem dowodem interesowania się czytelników temi sprawami, o których do niedawna lękano się dyskutować. Pobożny parafjanin obawiał się, że piorun z jasnego nieba spadnie na jego głowę, jeśli ośmieliby się z pewnem niedowierzaniem odnosić do prawd, głoszonych z ambony przez komedjantów, przybranych w złote ornaty i nocne koszule, poobszywane haftami i koronkami.

Pobożny parafjanin patrzył z przejęciem w zatabaczony, pijacki nos swego proboszcza i spełniał posłusznie każdy jego nakaz.

Dziś zmieniło się to gruntownie.

Najpobożniejszy brat różańca świętego, czy chorąży towarzystwa świętej Brygidy, zaczyna się nieraz skrobać po głowie, kiedy nie może pogodzić bajek księżych ze swoim prostym, chłopskim rozumem.

* * *

Dlatego też pisma otrzymują bezustannie listy czytelników w sprawach religijnych i dlatego,— stosownie do swych zapatrywań, objaśniają te sprawy.

Od pewnego czasu dużo miejsca poświęca kwestjom kościelno religijnym millwaucki "Kurjer Polski", który ostatnio, w szeregu artykułów starał się udowodnić, iż należy oddzielić kościół od państwa i żadnemu wyznaniu nie dawać przewagi nad drugiem.

* * *

W jednym z artykułów "Kurjer" przypomina czasy błogosławionego Józefata Kuncewicza, na cześć którego mason Trąmpczyński zapalał świeczkę w katedrze, św. Jana:

"Niezadowolenię wśród ludu wschodnich części Rzeczypospolitej szybko się wzmagało, a mieszkańcy Mohylowa nad Dnieprem, zdający się początkowo ulegać unji z Rzymem, dali w 1618 roku pierwsze hasło do oporu: wydalili duchowieństwo unickie, zastępując je imionami patrjarchy konstantynopolitańskiego i sułtana tureckiego. Wystąpienie Mohylowa spowodowało większą jeszcze surowość względem opierających się unji, a wyrok sądowy skazał w 1619 roku przewódców wspomnianego powstania na śmierć i zarządził, by wszystkie cerkwie miasta poddane zostały władzy arcybiskupa unickiego w Połocku.

Prześladowanie dyzunitów prowadzone było z wielką surowością. Odznaczył się głównie arcybiskup połocki Józefat Kuncewicz, ślepo oddany sprawie rzymskiej.

Arcybiskup Kuncewicz nie ustawał w prześladowaniach aż mieszkańcy Witebska zabili swego tyrana."

* * *

Kończy zaś "Kurjer" tak:

"Z tych faktów wynika najdowodniej, że zarówno dla dobra kościoła katolickiego w Polsce,— jak i **dla dobra państwa polskiego jest nieodzownym rozdział kościoła od państwa,** aby państwo nie było krępowane w swej działalności przez jedno jakieś wyznanie i aby z drugiej strony kościół miał zapewnioną swobodną egzystencję.

Łączenie kościoła z państwem wywoływało i wywoływać będzie nadal niepotrzebne zgrzyty, walki wewnętrzne, nienawiści i tym podobnie i do tego dopuścić się nie powinno. Zresztą w Polsce znajduje się **ogromna masa ludności niekatolickiej,** a mianowicie na 27 miljonów mieszkańców jest **ośm miljonów niekatolików** i ze względu na te 40 procent ludności niekatolickiej w Polsce władza świecka w państwie Polskiem nu si pozostać wolną z pod wpływów jakiegokolwiekbądź wyznania."

* * *

Pomiędzy głosami wzbogaconych tu polaków, którzy zwiedzają Polskę, zasługuje na uwagę głos ob. W. Urbańskiego z Baltimore, Md., który w korespondencji do wychodzącej tam tygodniówki "Jedność-Polonja", dał nieprzesadzony i wierny obraz stosunków w starym kraju.

Na zakończenie swoich spostrzeżeń, ob. Urbański, tak pisze:

"Pozatem jak już nadmieniłem Polska robi dobre wrażenie na gościa i przybysza, a że są jeszcze jakieś braki, jakieś niedomagania tu i ówdzie, to dziwić się temu nie powinniśmy. Kraj ten został najbardziej ze wszystkich wyniszczony, a jako państwo jest jeszcze młody, niedoświadczony, a co najwięcej przeszkadza mu przyśpieszenie lepszego jutra, to właśnie te obce naleciałości, których zaborcy tyle wśród nas zostawili. Ale jest nadzieja, że w niedalekiej przyszłości Polska nasza stanie na równej stopie z innymi bogatymi narodami Europy."

* * *

Z prawdziwą przyjemnością notujemy wystąpienie ob. Urbańskiego, jest on bowiem białym krukiem pomiędzy bogaczami polskobańskimi, z których każdy przyjeżdżając do Polski uważa za stosowne opluć swój rodzinny kraj i zbeszcześcić wszystko i wszystkich w Polsce.

Inna rzecz, iż kiepsko musi być z polakami w Ameryce, skoro się pochwałami obdarzać należy tych —którzy własnego kraju nie szkalują.

ROZMAITOŚCI

SZKODA Z AKTORAMI ZA SCENĄ

Pewne towarzystwo artystyczne w Manchester wystawiło sztukę nader oryginalną, w której osoby działające wcale nie występują na scenie.

Po podniesieniu zasłony dekoracja przedstawia pokój sypialny z otwartemi drzwiami. Osoby działające — dwuch mężczyzn i dwie kobiety — rozmawiają na schodach i w przedpokoju. Słyszy się ich głosy, ale się ich nie widzi.

Sztuka ta miała wielkie powodzenie u publiczności. Dyrektorowie teatrów pewnie również będą naśladowali ten pomysł, pozwalający zrobić duże oszczędności na kostjumach.

STOSUNKI SOWIECKO - ŁOTEWSKIE

Władze sowieckie zwróciły się do łotewskiego ministerjum spraw zagranicznych z prośbą o pozwolenie urządzenia w Dynaburgu stacji, która jest niezbędną dla uruchomienia komunikacji napowietrznej — Moskwa — Berlin.

Propozycja Sowietów ma być przedmiotem obrad na jednem z najbliższych posiedzeń rady ministrów.

LITERACI PETERSBURSCY W OPAŁACH

Władze sowieckie postanowiły zamknąć w Petersburgu "Dom Literatów".

W ten sposób Sowiety opiekują się rodzinną literaturą i jej przedstawicielami.

Odpowiedzi Redakcji

Czytelnikowi z Passaic N. J. — W odpowiedzi na list, radzimy zwrócić się do dr. Bero, 58 E. 7ma ul., New York City.

* * *

Czytelnikowi K. G. z Bellows Falls. — Oczywiście, że dla rządu polskiego jest lepiej, gdy musi płacić mniej procentu od bondów.

* * *

Czytelnikowi P. K. z Manchester, N. H. — Niestety sz. ob. nie mamy czasu na rozwiązywanie łamigłówek.

Czytelnikowi P. A. T. z New Bedford, Mass. — Historje, które opowiadają powrotnicy wydziałowi z Polski, są wierutnem kłamstwem. Czego oni o Naczelniku Piłsudskim nie mówią. Nie ma zdaje się tej zbrodni, której by nie popełnił Piłsudski, którego prawica lęka się i dlatego go nienawidzi.

ASPIRYNA

Powiedz „Bayer" i dopominaj się

BAYER

Prawdziwa

Dopóki nie zobaczysz nazwy "Bayer" na paczce lub na tabletce nie otrzymujesz prawdziwego Bayer wyrobu przepisywanego przez lekarzy, przez przeszło dwadzieścia dwa lata i uznanego przez miljony, jako doskonały na:

Neuralgję, Ból głowy
Ból zębów, Lumbago
Ból uszu, Reumatyzm
Zaziębienie, Ból, Ból.

Przyjmujcie tylko "Bayer" paczkę, która zawiera odpowiednie instrukcje. Wygodne pudełko z 12 tabletkami kosztuje kilka centów. Aptekarze również sprzedają flakoniki z 24 i 100 tabletkami. Aspiryna jest marką ochronną wyrobów Bayera Monoaceticacidester Salicylicacid.

Z Brooklyna, N. Y.

TEATR POLSKI
Z NEW YORKU
NIEDZIELA
3-GO GRUDNIA
DOM NARODOWY
261 Driggs Ave.
MAŁKA SZWARCENKOPF
Sztuka w 5 aktach
G. Zapolskiej
Ceny miejsc: 55, 85 i 1.10
POCZĄTEK O 7-EJ WIECZÓR

OBCHÓD MICKIEWICZOWSKI

Do nieba patrzysz w górę, a nie spojrzysz w siebie!
Nie znajdzie Boga, kto go szuka w niebie.

W niedzielę, dnia 3-go grudnia b. r., na sali Św. Krzyża, 159 — 15 ulica w So. Brooklynie odbędzie się Obchód Mickiewiczowski ku uczczeniu 67-letniej smierci naszego proroka narodowego, Adama Mickiewicza.

Początek o godzinie 5-ej wieczorem. — Wstęp wolny.

* * *

Sto dwadzieścia lat mija od owych czasów
Gdy w malowniczej Kowna dolinie,
Żył człowiek pośród cienistych lasów —
Tam, kędy Niemen i Wilja płynie.

Pieniączki Jego przedziwne tony,
Czarującemi swemi dźwięki,
Budziły niwy i łąs uśpiony,
By słuchał pieśni aż do jutrzenki...

Nieraz gdy piosnkę wieszczą zanucił,
Gwiazd Go słuchały miljony,
Słuchały wichry, słuchały chmury,
Słuchał Go księżyc zdumiony.

Ileż bo dziwów w tej pieśni było,
A ileż prawdy radości;
Ile rozkoszy i bólu — ile,
Ile nadziemskiej miłości!

Ledwie też piosnkę z cicha zanucił,
Już bór ją Niemna powtarzał fali,
A wietrzyk chwytał skrzydły lekkiemi,
I niósł po błoniach, gdzieś dalej, dalej.

Ale niedługo wśród cichych borów
Przebywał śpiewak natchniony,
Los Go z ojczystej wyrwał doliny,
I w obce gdzieś zagnał strony.

Tam jeszcze silniej, jeszcze rozgłośniej,
Pieśń Jego dźwięczeć zaczęła —
I pełna jakiejś skargi żałosnej
Ku miłej Polsce płynęła.

A biedna Polska za nim tęskniła;
W dolinie smutnie las szumiał;
Bo choć w nim dużo słowików było,
Żaden tak śpiewać nie umiał.

I przyszła wiosna, młoda, rozkoszna,
Niemen szeroko wody rozlewał;
Niestale tylko ptaszka szarego,
Słowik swą duszę wyśpiewał.

Lecz w sercu ludu żyje On jeszcze,
I pieśni Jego nie giną,
Póki te światła błyszczą na niebie,
Dopóki rzeki tam polskie płyną.

KS. WŁ. TRZEPIERCZYŃSKI.
161—15 ulica, South Brooklyn.

TYLKO
DETEKTYW
MIE JEST NIGDY BEZ PRACY BARDZO DOBRZE PŁATNEJ!
...cesz zostać detektywem *pod gwarancją, w bardzo krótkim czasie?* Pisz dzisiaj, lub przychodź natychmiast do:
FIRST POLISH AMERICAN DETECTIVE SCHOOL
143—17th STREET
SO. BROOKLYN, N Y.
FIRST

MAŁKA SZWARCENKOPF

Teatr Polski wystawi w niedzielę dnia 3go grudnia w Domu Narodowym (261 Driggs Ave) dramat Gabrjeli Zapolskiej

MAŁKA SZWARCENKOPF

Sztuka ta grana z wielkiem powodzeniem z pewnością podobać się będzie rodakom w Brooklynie, gdyż sama zachwycająca treść dramatu Zapolskiej, jakoteż obsada ról na to się złożą.

Łzy smutku i wesołości zmięszane są wyrazem uczuć, które budzą się podczas przedstawienia. Przy tem wyłuszczany jest problem ważny i piękny. Znając zainteresowanie polonji brooklyńskiej dla dobrej sztuki pewni jesteśmy, że i tym razem tłumnie pośpieszą na przedstawienie "Małka Szwarcenkopf". Oprócz pani Mirskiej, Wandyczowej — Posseltowej — Ochrymowicza—Ulatowskiego i Muhlrada w sztuce udział przyjmie 12 osób.

Przyjdźcie w niedzielę!

POLSCY LEKARZE

Tel.: Greenpoint 5713.
Dr. Ludwik Grycz
126 Eckford St., Brooklyn.
Godziny przyjęcia:
1—2 i 6—8 po południu.
w niedzielę 1—2 tylko.

Telefon 4517 Greenpoint.
DR. JÓZEF GLAMKOWSKI
203 BEDFORD AVE.
blisko North 6-ej ul. Brooklyn, N. Y.
Ofiarowe godziny:
Od 1 do 2 popołudniu; od 6 do 8 wieczorem. W niedziele od 10 do 12 przed południem.

Telefon: South 998.
St. M. Lewandowski, M. D.
Specjalista Chirurgii
GODZINY:—
8—9 rano
1—2 po poł.
6—9 wieczorem.
707 Fourth Avenue
blisko 28-ej ulicy.
BROOKLYN, N. Y.

Tel.: 6499 South.
DR. A. W. RUSIN
CHOROBY KOBIECE I CHIRURGJA
654 17th Street, Brooklyn, N. Y.
Godziny urzędowe:
od 11 do 1 po południu i od 7 do 8 wieczór. W niedziele tylko na zamówienie

Telefon: Greenpoint 2279.
Dr. Marion R. Słudzińskі
GODZINY OFIAOWE:—
1—2 po poł. i 6—8 wiecz.
Oprócz wieczorów w niedziele
172 Metropolitan Avenue
pom. Bedford Ave. i Berry St.
BROOKLYN, N. Y.

Dr. Franciszek W. Wiński
Dwa biura w Brooklynie.
569 Leonard St. blisko Nassau Av.
116 North 9 St. blisko Berry St.
Godziny:
1—2 po poł. 9—10 z rana
6—8 wieczór 5—6 wieczór.
Tel. Greenpoint 2785 i Greenpoint 2402.

Tel.: South 8239.
Z. A. Beck, Kontraktor Ciesielski i Budowlany
Ciesielska budynkowa robota i reperacja. Roboty cementowe i murarskie. Zakładam letnie siatki i zimowe okna do domów. Zakładam okna do ganków. — Wszelkiego rodzaju dachy i reperacje tychże.
29½ — 9th Ave. So. Brooklyn, N. Y.

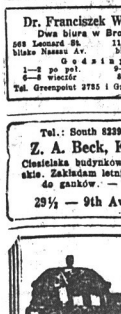
A. CISEK
Kontraktor Elektryczny
568 Manhattan Ave. Brooklyn, N. Y.
Tel.: Greenpoint 6286.

POLSCY LEKARZE

Telefon: Greenpoint 4717.
DR. JÓZEF GLAMKOWSKI
203 BEDFORD AVE.
blisko North 6-ej ul. Brooklyn, N. Y.
Ofiarowe godziny:
Od 1 do 2 popołudniu; od 6 do 8 wieczorem. W niedziele od 10 do 12 przed południem.

Telefon: South 998.
St. M. Lewandowski, M. D.
Specjalista Chirurgii
GODZINY:—
8—9 rano
1—2 po poł.
6—9 wieczorem.
707 Fourth Avenue
blisko 28-ej ulicy.
BROOKLYN, N. Y.

Tel.: 6499 South.
DR. A. W. RUSIN
CHOROBY KOBIECE I CHIRURGJA
654 17th Street, Brooklyn, N. Y.
Godziny urzędowe:
od 11 do 1 po południu i od 7 do 8 wieczór. W niedziele tylko na zamówienie

Telefon: Greenpoint 2279.
Dr. Marion R. Słudziński
GODZINY OFIAOWE:—
1—2 po poł. i 6—8 wiecz.
Oprócz wieczorów w niedziele
172 Metropolitan Avenue
pom. Bedford Ave. i Berry St.
BROOKLYN, N. Y.

Dr. Franciszek W. Wiński
Dwa biura w Brooklynie.
569 Leonard St. blisko Nassau Av.
116 North 9 St. blisko Berry St.
Godziny:
1—2 po poł. 9—10 z rana
6—8 wieczór 5—6 wieczór.
Tel. Greenpoint 2785 i Greenpoint 2402.

WILLIAMSBURG

Szanowni Obywatele!

Zawiadamiam niniejszem, że posiedzenie miesięczne Koła 74. P. S. L. „Wyzwolenie", odbędzie się dnia 1-go grudnia b, r., w nowym lokalu u ob. Rogozińskiego pn. 42-44 Grand ul. Obecność szanownych obywateli jest pożądana ze względu na ważne sprawy.

Cześć!
Z. Czarniewicz sekr. prot.

Tel. Williamsburgh 4272.
DR. S. REINHARD
CHOROBY OCZU, USZÓW I GARDŁA
Dobiera okulary.
GODZINY: — Rano od 11 od 6—8 po południu. W niedziele: 9—11 rano.
461 BEDFORD AVE.
róg Division ul., Brooklyn, N. Y.
—— Mówię po polsku. ——

Phone Greenpoint 5818.
DR. ANTONI PETRIKO
DENTYSTA - CHIRURG
289 BEDFORD AVENUE
cor. North 6th St.
Williamsburgh.

Plakat agitacyjny Pepeesów.

Słuchajcie towarzysze!

Patrzcie co się dzieje na tym rysunku! Oddajcie głos naszej partji, a każdy z was

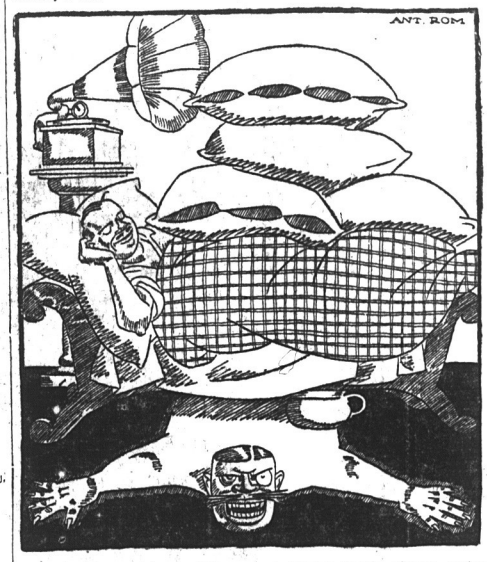

sypiać będzie na stylowem łóżku pod niezliczoną ilością pierzyn, mając pod łóżkiem rozgniecionego burżuja za podnóżek. Głosujcie za nami, za numerem 2.

Do urn, jak jeden mąż!

Zarząd P. P. S.

Jednym z najlepszych przyczynków do ukończonej niedawno wojny europejskiej są liczne pamiętniki wybitnych a pobitych jednostek.

W ostatnich czasach ukazały się pamiętniki Willhelma, Kronprinza, Hindenburga, Ludendorfa, von Tirpitza i innych.

Dla przykładu, jak świetnie przedstawiają one faktyczny stan rzeczy, porównajmy je ze sobą:

Wilhelm: „Wybuchowi wojny winni są jedynie Kronprinz i moi jenerałowie, którzy parli mnie do wojny. Oni też ponoszą winę okrucieństw popełnionych na lądzie (Hindenburg) i morzu (Tirpitz)..."

Kroprinz: „Wybuchowi wojny winien jest jedynie mój stary i jego generałowie. Oni też ponoszą winę rabunków i okrucieństw..."

Hindenburg: „Gdyby nie megaloman cesarz i jego bluznowaty następca, nie doszłoby do wojny. Tirpitz i Ludendorf zaś ponoszą winę okrucieństw i rabunków, popełnionych podczas wojny..."

Ludendorf: „Cesarz z Kronprinzem, otoczeni zgrają takich ludzi, jak Hindenburg i Tirpitz ponoszą straszną odpowiedzialność za okrucieństwa tej wojny".

von Tirpitz: „Wstrętny był mi rozkaz cesarza o zatapianiu handlowych statków, musiałem go jednak wypełnić. To też cesarz i Kronprinz, oraz Hindenburg i Ludendorf ponoszą odpowiedzialność za okrucieństwa tej wojny".

TAJEMNE GŁOSY WŚRÓD NOCY

CO SŁYSZY SIĘ W NAJGŁĘBSZEJ CISZY WE WSZECHŚWIECIE. — FIZYK FRANCUSKI BERTHELOT O ZAGADCE TAJEMNICZYCH FAL.

Coroczne, publiczne posiedzenie pięciu akademji paryskich, Academie Francaise, Academie des Inscripitons et Belles-Lettres, Académie des Sciences, les Beaux-Arts i des Sciencies moralet et politiques, tworzących razem tak zw. „Institut de France", to zawsze wielkie wydarzenie dla intelektualnego świata Francji.

W wązkiej, starożytnej sali „sous la Conzole", niema miejsca wolnego, gdy młody uczony francuski Daniel Berthelot, z tych słynnych Berthelotów, codali Francji sporo bardzo wybitnych ludzi,

wygłasza swój piękny odczyt o „niewidzialnych falach".

Jest to typowe francuskie połączenie francuskiej dokładności i poetyckiej fantazji, — gdy Berthelot mówił o ostatnich ulepszeniach w telegrafji i telefonji bez drutu. Jest to niezwykła rozkosz dla nocnego obserwatora życia, gdy w ciszy swego obserwatorjum, słucha tych tajemniczych dźwięków, które w ciszy nocnej przepływają przez eter powietrzny.

Obserwator nakłada sobie hełm telefoniczny na uszy i lekko przesuwa wskazówkę na specjalnym aparacie zawierającym prąd elektryczny. I oto wnet rozlegają się pierwsze głosy nocy. W głuchej ciszy nagle rozlega się

niby jednostajny, — miarowy dźwięk flatu

Z początku dźwięk ten jest pół cichy, potem coraz wyraźniejszy. Aparat wydźwiękuje abecadłem Morse'go w krótkich i długich sygnałach angielskie słowa. To stacja w Poldhu, która z zachodniego cypla Anglji, sygnalizuje aparatem Marconiego kursy giełdowe i inne nowości dnia wielkim okrętom, płynącym właśnie drogą do Nowego Yorku.

„Przesuwam wskazówki nieco na prawo" — mówi Berthelot. Dźwięki fletu ustają, i nagle rozlegają się dźwięki dzwonków. Regularnie uderzenia, i oto słychać niemiecki tekst. To znów stacja w Nordeich, która u ujścia Elby koresponduje ze statkami na Morzu Północnem i Bałtyku.

Trochę dalej na prawo i znów milkną dzwonki, a rozlega się coś co przypomina skrobanie pióra po papierze.

To Barcelona mówi swym radioaparatem w hiszpańskim języku

Jeszcze dalej, i nagle rozlegają się dźwięki gromu. To forty wielkiego łańcucha opasującego Paryż, Mont Balerien, Buc, Palaisen, mówią z sobą. Ale rozmowa jest niezrozumiałą. To tajnym szryftem porozumiewa się wojskowość.

A nagle potężne uderzenie.— Iskra wylata z aparatu. Olbrzymi aparat na wierzy Eiffla, zaczyna pracować. — Przygłusza wszystkie inne stacje. Rozsyła na cały świat swe potężne fale dźwięków.

A cisza nocy wypełnia się potworną ilością głosów i dźwięków, które falami przelatują wszechświat z szybkością trzystu tysięcy klm. na godzinę. I gdziekolwiek się znajdziemy, na cichych polach, czy wśród gwaru miast, na ulicy, czy w czterech ścianach pracowni, ciągle bije w nas ocean fal, uderzają w nas heroldzi nieskończoności.

Tylko nie wszyscy słyszą ten tajny szept świata. Wymaga to specjalnego aparatu, stacji odbiorczej radjotelegrafu. A wtedy cisza nocy staje się przeraźliwym zgiełkiem różnych języków, iż stacja odbiorcza staje się niby wielka wieża Babel, którą zrozumie tylko specjalista — telegrafista radiostacji.

ŻART, KTÓRY SIĘ URZECZYWISTNIŁ

Gdy w r. 1906 Cambell-Bannerman tworzył gabinet — przypomina „Manchester Guardian" — lord Granard, kapitan gwardji (Scots Guards) otrzymał wezwanie do prezesa ministrów. Gdy zgłosił się posłusznie, po kilku obojętnych frazesach powitalnych, Campbell-Bannerman zapytał o powód wizyty. „Jakto, wszak pan mnie wezwał", odparł milord i wyjął z kieszeni list. „Ktoś zażartował sobie z pana", rzekł prezes ministrów, przeczytawszy. „To pewnie koledzy z pułku, którzy dokuczają mi często, że jestem jedynym śród nich 'radykałem". Naraz prezes minister przypomniał sobie, że wakuje urząd lorda szambelana i ofiarował go swemu gościowi; lord Granard zajmował to stanowisko przez półtora roku, poczem został wielkim koniuszym.

Tak zatem złośliwy żart kolegów utorował radykalnemu lordowi drogę do stanowiska, o które, z własnej inicjatywy, nie byłby się pewnie ubiegał

Do obywateli głosujących polskiego pochodzenia w Springfield—Indian Orchard, Mass.

Obywatele!

Ponieważ przyjęliśmy obywatelstwo tego kraju, obowiązkiem naszym jest myśleć nad tem, jak lepiej można polepszyć nasz byt, który jest podstawą obywatelstwa.

Na ten temat myśli nasze sięgają jak najdalej; azeby można wykonać funkcje obywatelskie— musimy interesować się żywo, kiedy, jakie są nasze obowiązki.

Obecnie można zauważyć, że lepsze życie jest w obywatelstwie w tem kraju, jak kiedyś przed wojną światową. Przekonano się, że wolność i swoboda kraju, polega na czynnem obywatelstwie.

Obywatele czynni, zawsze pilnują wyborów, uchwał wszelkiego rodzaju praw, oraz urzędników przez nich wybranych do spełnia nia obowiązków przez prawo nałożonych, a wtenczas warunki i byt jest taki jakiego obywatele sobie życzą.

Następnie ośmielam się pośpieszyć z dodatkiem co do naszego obowiązku jako polaków, obywateli tego kraju, w naszej miejscowości.

My polacy, zorganizowani w kluby, mamy dziś większą siłę do decyzji w sprawach wyborczych jak już mogliśmy doświadczyć.

Dzisiaj już liczą się z nami, — więc musimy nie ustawać w pracy. Mam tu sposobność poinformować was, w ważnej sprawie, jaka się nasuwa na przyszłe wybory urzędników miasta Springfield i Indian Orchard, Mass., które się odbędą według prawa "charteru" w dniu 5 grudnia, 1922.

Od czasu naszego zamieszkania w tej okolicy, nie było jeszcze kandydata na majora miasta Springfield, Mass. tych zasad i doświadczenia, jakie posiada obecny kandydat na urząd majora, pan George H. Wrenn.

Obywatel ten jest jedynym z naszych najlepszych przyjaciół — człowiek tolerancyjny bez różnicy narodowości. Zajmował on różne urzędy, a przedewszystkiem jest energicznym obrońcą praw robotniczych jeden z najdoświadczeńszych w tychże sprawach. Jako fakt, mogę tu przytoczyć jego troskliwość i opiekę jaką otaczał robotników polaków, nawet niezorganizowanych jeszcze, a będących na strajku o lepsze traktowanie i zapłatę w roku 1909 aż do czasu zdobycia swego zamierzonego celu, jaki został osiągnięty dzięki jego pomocy i opiece.

Każdy kto pamięta ów strajk, to wie co to była za walka, jak nas traktowano. Nawet po ulicy swobodnie zbiry nie pozwolili spokojnym robotnikom przechodzić. Miano nas wysyłać z powrotem do Europy, bo wtenczas o Polsce jeszcze nie wiedzieli i polak był jak jakieś marne stworzenie, które każdy mógł kopnąć na ulicy. Czy nieprawda? Każdy więc przyzna kto pamięta ową historję. Ob. Wrenn nie opuścił nas i stał z nami do końca i dziś jest znami i ma zaszczyt być kandydatem na urząd majora.

Będzie on przemawiał w Klubie Obywatelskim w Indian Orchard, Mass., w niedzielę dnia 3go grudnia w sali T. Kościuszki przy Rapalus ulicy, i spodziewa się, że będzie miał swoich przyjaciełi przy urnie wyborczej, ponieważ przekonał się, że polacy umieją odwdzięczyć się za dobre a zwłaszcza obconarodowcowi za jego pracę i poświęcenie w tak ciężkiej chwili jaką w naszej okolicy polacy przeszli. Spodziewanem jest, że wszyscy obywatele przybędą wysłuchać jego przyjacielskiej dla nas mowy i spełnią swoje obowiązki obywatelskie przy głosowaniu, oddając swój głos wyborczy zasłużonemu naszemu przyjacielowi i dobremu obywatelowi miasta Springfield, Mass., George H. Wrennowi, którego życzymy sobie widzieć jako przyszłego urzędnika na stanowisku majora.

J. Fierlit, sekr. fin. Klubu.

WASZA RODZINA POZNA MUZYKĘ SŁYSZĄC JĄ WYKONANĄ PRZEZ
Victrolę
REG. U. S. PAT. OFF.
Zaczną kochać i oceniać najlepszą w świecie muzykę. W jeden wieczór mogą usłyszeć program największych artystów, których za żadną cenę nie możnaby było zebrać razem, chociażby na jeden koncert, a jednak dzięki Victroli i Rekordom Victora, usłyszenie ich stało się rzeczą dostępną dla wszystkich.
Ceny Victroli są różne, począwszy od $25 do $1500. W waszem sąsiedztwie jest kupiec, który sprzedaje produkta „Victor". — Uważajcie na markę ochronną „Victor".
NOWE REKORDY VICTORA NA GRUDZIEŃ
10 CALI — 75c.
73486 Wieniec Melodyj Narodowych — Lutnia podwójny kwartet
Wiązanka Pieśni Patrjotycznych — Lutnia podwójny kwartet
73499 Boże Narodzenie — Część 1 — Iris i Stefan Bandrowski
Boże Narodzenie — Część 2 — Iris i Stefan Bandrowski
REKORDY VICTOR NA BOŻE NARODZENIE
68567 Wśród Nocnej Ciszy — Chopin Male Quartet
Kiedy Ranne Wstają Zorze — Chopin Male Quartet
63570 Wszystko Przemija — B. Wawrzyńska—B. Rybowiak
Lulajże Jezuniu — Chopin Male Quartet
63974 Wśród nocnej ciszy (Kolęda) — Chór męski opery
Gdy się Chrystus rodzi (Kolęda) — Chór męski opery
63976 Wśród noonej ciszy — Chór kościelny z tow. org. i dzw.
Serdeczna Matko — Chór kościelny z tow. org. i dzw.
65316 Zdrowaś Marja — Chór kościelny z tow. org. i dzw.
Kiedy ranne wstają zorze — Chór kościelny z tow. org. i dzw.
67787 W żłobie leży — Chór kościelny z tow. org. i dzw.
Gwiazdo śliczna — Chór kościelny z tow. org. i dzw.
69664 Bóg się Rodzi — Moc Truchleje — Piotr Wizla
Panie Gdy Serce Drży — Piotr Wizla
69665 Cicha noc, święta noc — Marja Zajączkowska
Kolęda — Marja Zajączkowska
69666 Kolęda w dzień Bożego Narodzenia — Marja Zajączkowska
Kolęda w żłobie leży — Marja Zajączkowska
Anioł pasterzom mówił — Jan Grabowsky
72413 Przybieżeli do Betleem pasterze — Jan Grabowsky
72414 Gdy się Chrystus rodził — Emil Błażewicz
Masjasz przyszedł — Emil Błażewicz
72415 Mędrcy Świata — Julja Pijanowska—Jan Grabowsky
Dzisiaj w Betleem — Julja Pianoska
Specjalny katalog nowych Europejskich rekordów największych artystów został dopiero wydany. Zawiera on rekordy Aussen, Battistini, Challapin, Chemet, Albert Coates, Arthur de Greef, Moiseivitch, Smirnov, Thibaud i wielką orkiestrę symfoniczną Londynu. Możecie dostać ten katalog darmo, poprosćie kupca „Victor" produktów.
Zawsze grywajcie Rekordy Victora igłami Victora lub Victrola Tungstone Styles.
"HIS MASTERS VOICE"
Ta marka ochronna i słowo „Victrola", która jest marką ochronną indentyfikują wszystkie nasze wyroby. Zapładajcie pod wieko! Popatrzcie na markę!
Victor Talking Machine Co.
Camden, N. J., U. S. A.

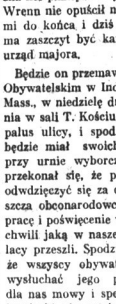
JEDYNY POLSKI
SKŁAD MUZYCZNY
W Filadelfji, w którym można nabyć wyżej podane rekordy. — Zamawiajcie rekordy pocztą, należy nadesłać zadatku $1.00, a resztę płacić się przy odbiorze.
Paczki wysyłam pocztą. — przesyłkę ja opłacam.
Piszcie po katalogi gramofonów i rekordów.
Mam także na składzie duży wybór rolek do Pianoli, oraz nut do śpiewu; na Fortepjan, orkiestry i kapelę, ilustrowany katalog wysyłam za 10c. — Adres:
JÓZEF KRYGIER
3132 Richmond Street, Philadelphia, Pa.

TRAGICZNE POŁOŻENIE UCHODZCÓW Z WŁADYWOSTOKU

Gen. Diderychs zaproponował ludności cywilnej opuścić Władywostok i udać się do Chin — gdzie można szukać schronienia przed okrucieństwem band bolszewickich.

Część ludności Władywostoku zastosowała się do rad generała i chciała wkroczyć na terytorjum chińskie lecz na granicy patrole chińskie zatrzymały uchodźców i zajęły względem nich groźną postawę.

Wobec tego nieszczęśliwi uchodźcy znajdują się w tragicznem położeniu, gdyż nie mogą wracać do Władywostoku, obawiając się zemsty bolszewików, z drugiej znów strony, nie mają możności przekroczenia granicy chińskiej

Kronika miejscowa

Dzisiaj — Eligjusza.

Dzisiaj — Pogoda.

Zawiadomienie Komitetu Pomocy dla Pol. Czerw. Krzyża

Uprasza się o zwrot kwitarjuszy, list bazarowych, jakoteż kwitarjuszy amerykańskiego Czerwonego Krzyża, na posiedzeniu w piątek, 1go grudnia 1922 roku, o godzinie 8ej wieczorem.

J. Miśiuniski, sekr.

Złote serce

W „Human Society" postanowiono wczoraj dnia 23 grudnia urządzić choinkę dla — koni, psów i kotów. Choinka wystawiona będzie publicznie na 13 ulicy przy 7ej Ave. Zwierzęta zostaną odpowiednio obdarzone.

Złote serce!

Znak zapytania

Murzyna C. Ashley aresztowano wczoraj w składzie sukni pn. 99 Madison Ave. Na zapytanie detektywa czego tam szukał murzyn odpowiedział: „Ciepłego miejsca na nocleg". Nie wierzono, gdyż bezdomnym — według statystyki — u nas niema i osadzono go narazie za kratkami.

Przypłacił życiem

Duncan Carswell, 35, zmarł wczoraj w Bellevue Hospital wskutek oparzeń odniesionych w poniedziałek, gdy ratował swoją matkę, na której zajęła się odzież. Carswell gołemi rękami zdzierał płonące szaty z matki i nie zauważył, że ubranie na nim się zajęło.

Błędne koło

Salomon Schneider, obywatel polski wniósł podanie o papiery obywatelskie. Podanie zostało odrzucone ze względu na to, że rodzina Schneidera przebywa w Polsce.

— Dlaczego rodziny nie sprowadzasz? — pytał sędzia.

— Kwota wyczerpana, a mam trudności, nie będąc obywatelem amerykańskim".

— Nie możesz zostać obywatelem St. Zj., gdy twoja rodzina jest w Polsce.

— Nie mogę rodziny sprowadzić nie będąc obywatelem.

— To nas nic nie obchodzi — odrzekł sędzia i zlewnął.

Dżungle

Na Charles i West Street odbyło się charakterystyczne dla stosunków nowojorskich polowanie, przypomniające dżungle. Pięciu policjantów ścigało trzech uciekających bandytów. Zabawa była tem weselsza, iż wszyscy strzelali na chybił trafił a kule rewolwerowe gwizdały w powietrzu, jak na wojence.

William Murphy, jeden z bandytów trafiony kulą legł na polu chwały i później przewieziony został do lazaretu Bellevue Hospital. Bandyci ponieśli klęskę lecz cofnęli się strategicznie.

Fun.

Kłopoty prohibicyjne

Wkrótce ma się odbyć proces przeciw 26 bootlegerom oskarżonym o przekroczenie prawa Volsteada. Do zacnej tej grupy należą byli ajenci prohibicyjni. Wszyscy oskarżeni byli oficie obrylantowani. Kaucje, niektóre w wysokości 50,000 dol. składane były bez trudności. Ogółem zebrano 220,000 dol. kaucji. Każdego oskarżonego broni 2—3 adwokatów.

Nic im się nie stanie.

Nowym typem aptekarza, według doniesienia doktora J. Dinera są byli właściciele szynków. Z 5,000 aptekarzy 500 należy do unji kieżyczowej.

Kradzione nie tuczy

Kasjer Corn Exchange Bank M. W. Heusch zwierzył się przed dyrektorem, że w przeciągu roku sprzeniewierzył w banku 51,912 dolarów. Aresztowano go pod kaucją 5,000 dolarów. W toku śledztwa okazało się, że Heusel wszystkie pieniądze wydał na biżuterję dla swoje „kochanej" żony.

Pierwszy wypadek

Po raz pierwszy motorowy tramwaju ulicznego skazany został za przekroczenie przepisu na 1 dzień aresztu i 10 dol. grzywny. Motorowy Michał Farland nie bacząc na sygnał dany przez posterunkowego tramwajem przejechał przez ulicę choć komunikacja była przerwana. Jeśto pierwszy wypadek, że motorowy został skazany.

HIPPODROME
43rd STREET AND 6th AVENUE
Największe Przedstawienie
LEPSZE CZASY
WIELE POLSKICH ARTYSTÓW
Dwa razy dziennie: 2.15 p. p. i 8.15 w.
Cena: — 50c i $1.50.

Młode ptaszki

Policjant McMalwy patrolujący na 103 ulicy zauważył dwuch młodych chłopców, którzy pospiesznie wybiegli z domu pn. 216. Wobec tego, że wyglądali bardzo zaniepokojeni wezwał ich do zatrzymania się, a gdy rozkazu nie wykonali rzucił pałką za nimi i ranił jednego, który padł na bruku. Jest nim Antonio Folaro, 15, Na stacji policyjnej młody bandyta przyznał się, iż dopuścili się kradzieży w domu, z którego wybiegli. Nazwiska swego towarzysza pod zadnym warunkiem wydać nie chciał.

Ofiara ulicy

Sześcioletnia Marja Hoppin zabita została na ulicy przez samochód. Matka, która z okna widziała tragiczną śmierć jedynaczki zemdlała i ciężko zachorowała. Szofera aresztowano.

W parku

Pani Irena Calhoun, dla przyjemności jeździła konno w Central Park. Koń spłoszony reflektorami samochodu zrzucił ją tak nieszczęśliwie, że w stanie krytycznym znajduje się w Bellevue Hospital. Murzyn obsługujący konia twierdzi, że niema nic przyjemnego, coby na złe nie wyszło.

Może ma rację.

Niegrzeczni goście

W porze obiadowej do restauracji „Dinty" przy 46 ulicy i Broadway zawitali niemili goście, którzy zacho wywali się, jak u siebie w domu i nie tylko zabrali trunki alkoholiczne wartości 10,000 dolarów, lecz grzecznie zaprosili właściciela restauracji, jakoteż zarządcę na konferencję do sądu.

ANGELSKA SZKOŁA DLA OBCOKRAJOWCÓW
W-RICHMOND HILL, N. Y.

Departament wykształcenia szkół publicznych w Richmond Hill, N. Y., zwraca się do wszystkich obcokrajowców z zapytaniem dlaczego nie korzystają ze szkół wieczornych i nie pracują nad podniesieniem swego wykształcenia.

Szkoły wieczorne są otwarte dla wszystkich, o ile zależy Wam by się czegoś nauczyć, udajcie się pod adres szkoły wieczornej pn. 90 przy 109ej ulicy i Jamaica Ave., w Richmond Hill, N. Y., zapisując się do jednej z klas szkoły wieczornej, ucz się języka angielskiego i zostań fachowcem — co da ci możność w przyszłości wyłić się na lepsze stanowisko lub zostać dobrym fachowcem.

Następujące klasy prowadzone są w szkole wieczornej z których możesz korzystać:

Klasa dla powtórzenia dla początkujących w zakresie pisania i czytania.

Nauka — algebry, geometrji, rysunków dla mechaników, służba cywilna, buchalterja, prawo handlowe, stenografja, nauka pisania na maszynie, język francuski, zakres handlu angielskiego, modniarstwo i krawiectwo.

Nauka trwa w każdy poniedziałek, wtorek i środę wieczorem od 7:45 do 9:45. — Zgłoście się do pokoju nr. 106.

JERSEY CITY, N. J.
POLSKI UNIWERSYTET LUDOWY
578 Jersey Ave.

1-go grudnia, w piątek: 7:30—8:30 Arytmetyka
8:30—9:30 O powstaniu Ziemi. Prelegent inż. Milewski.
3-go grudnia, w niedzielę: o godzinie 6tej Odczyt DR. ANIELI-KOZŁOWSKIEJ Pamiątki Historyczne Krakowa i Warszawy
Prześliczne przezrocza z Polski.

ELIZABETH, N. J.
POLSKI KLUB OŚWIATOWY
216 Fulton St.

Dnia 1-go grudnia, w piątek o godzinie 8mej wieczorem odbędzie się zebranie połączone z pokazem obrazków ruchomych — przedstawiających sceny z życia amerykańskiego.

Wstęp wolny dla dzieci i dorosłych.

Marja Oostrowska.

BRIDGEPORT, CONN.
PARAFJA NARODOWA

urządza Obchód Listopadowy w niedzielę, dnia 3go grudnia, w sali pod Kościołem Narodowym, o godzinie 7:30 wieczorem.

Zapraszamy wszystkich prawych polaków. Złóżmy hołd poległym o wolność naszym bohaterom.

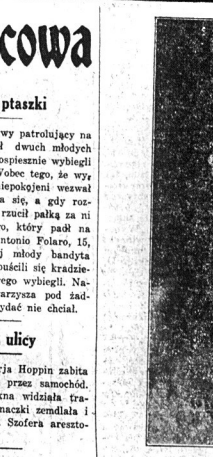

Pierwszy publiczny popis klasycznej Szkoły Tańców
PANNY LUNI NESTOR
Polskiej baletnicy-wirtuozki z b. cesarskiego Petrogradzkiego baletu,
w piątek, dnia 8-go grudnia, o godzinie 7:30 wieczór punktualnie
w Washington Irving High School, Irving Place, pom. 16 i 17 ul.
20 numerów tańców. — Piękne kostjumy. — Doborowa orkiestra.
Udział przyjmą P. LUNIA NESTOR i uczennice od 4 do 18 lat.
BILETY: — 50, 75 CENTÓW i $1.00.
Wcześniej do nabycia w Restauracji Domu Narodowego w Nowym Yorku, i u członków Komitetu Polskiego Czerwonego Krzyża.
POŁOWA DOCHODU NA POLSKI CZERWONY KRZYŻ.

PAMIĘTAJCIE O BIEDNYCH SIEROTACH — KUPUJĄC PODARKI DLA WŁASNYCH DZIECI. — BĄDŹCIE MATKAMI DLA TYCH DZIECI, KTÓRE MATEK NIE MAJĄ.

Czy może być co piękniejszego w domu Waszym jak Album z podpisami i myślami Posłów Polskich?
Czy może być co pożyteczniejszego, jak studjowanie charakterów ludzi, których naród uznał za swych przedstawicieli?
Niejedna chłopska ręka zaznaczyła swój charakter na kartach tego Albumu. Zapas wnet się wyczerpie. Zamówcie Waszą kopję dzisiaj. Cena tylko 50 centów
NOWY ŚWIAT, 24 Union Square, New York, N. Y.

Kto jest Antoni Kokoszko?

Moi szanowni i kochani rodacy a obywatele! Trzymajcie mnie, bo jak honor kocham spadnę i łeb sobie na nic rozbiję. Jeżeli tak dalej pójdzie, to klnę się, że całą ojczyznę djabli porwą. Słyszę, że do przyszłego przenajświętszego sejmu mają przekleńce nasze przeciwnicki chcę wybrać Antoniego Kokoszkę. A czy wam wiadomo, moje kochane rodacy, że Antoni Kokoszko właśnie jest mordercą opuszczonych sierot, któren niewinną główkę tak długo trzyma w szafliku albo we wannie aż się zachłyśnie? Czterech świadków tej zbrodni w sam przedstawię, które są wiarygodne posejonatki i wszyscy staną przed sądem, jak jeden mąż.

A wiecie wy, bracia najmilejsi, kto buraki z zagona o ciemnym północku na Ochocie Belgijska ulica № 11 kradł, żeby brata rolnika ciężko pokrzywdzić i z tych buraków barszczu nagotował i w nim wdowę po kominiarzu na śmierć ważył i trzem swoim przyrodnim braciom z majątku własnoręcznie oskubanym, dał jeść to paskudstwo? Antoni Kokoszko to zrobił a teraz dla zohydzenia tej naszej Królowej rzek polskich i wszystkich rojowędrówdrów, o godność poselską kandyduje.

Kandyduje powiadam z rękami krwią zbrukanemi i z całem tem po nocach rozmawia, i od ogni z nieczystych pysków im buchających, papierosa sobie zapala. I nam, prastarym lechitom rodzonym synom swojej matki pod nosy dym puszcza.

Po co on do sejmu znowu ma życzenie wejść, na miękkim fotelu zasiąść i nami nieszczęśliwemi ofiarami w tą i tamtą stronę według gustu i przyrodzenia trzaches? Oto po to, bracia moi, żeby nas jak baranów różnym hiszpańskim Almanzorom za dobre pieniądze odprzedać, żeby tu ziemię pomiędzy indjan i szwedów rozparcelować, żeby nas pohańbić i zniszczyć. I jeszcze żeby nasze żony i córki do tureckiego Stambułu wywieźć i tam łakomym na te rzeczy frajerom wkręcić. Że jest powiadam, bo gdzie Antoni Kokoszko posłem będzie, tam trawa schnie, szczupaki zdychają i słońce świecić przestaje, co jest potwierdzone przez uczonych.

Jeszcze ostrzegę was póki moich sił, że ostatniemi czasy banki u nas były rabowane, bandyci się z rewolwerami na naród ciskali, jeden zręczny łotnik w Pucku publice na łeb bombę rzucił, podatek szkolny poddanych państwa naszego srodze i niepotrzebnie wzięła, gruszki są bezwstydnie po 250 marek za funt przedawane a do kina taniej jak 300 marek na pierwsze miejsce tuż przy miganiu nie pójdziesz.

Zanadto macie w sobie domyślności, żebym potrzebował wymawiać nazwisko człowieka, który wszystkiem tem pokierował.

Zatem jeżeli chcecie oddalić od matki ojczyzny nieszczęścia, plagi i rozwolnienia wolności, nie wybierajcie Antoniego Kokoszki ajeno wybierzcie Symforjana Petelkiewicza, człowieka, można powiedzieć, święto, który w swoim sklepie spożywczym siedząc nic nie robi, tylko myśli o uszczęśliwieniu narodu, o swojej grubej gotówce i o nas tu zebranych. Hadze Kokoszkom! Niech żyje Petelkiewicz!

CZEGO LUDZI CHCĄ

W teraźniejszych czasach ludzie najbardziej lubią słyszeć i czytać o cenach produktów. Czytelnik bierze zawsze więcej zainteresowany tymi sprawami, aniżeli zamożniejszy człowiek. Lecz i samożniejszy, jeżeli się dowie, że może kupić te same produkty po niższej cenie, nie omieszka z tego skorzystać.

Nazwa wyrobu ma dużo z tem do czynienia. Wiele lat przechodzi i wiele, wiele miljonów dolarów wydaje się na to, by przekonać ludzi o wartości jego produktów.

Wyrabiający ogłaszają siebie jak równie i swoje produkty, by was upewnić o wartości danego produktu, dając przyczyne jego wyższości nad innymi wyrobami.

Gdy nadchodzi czas, że tego samego gatunku towar można sprzedawać po niższej cenie, korzyść jest po stronie klijentell. Tego właśnie ludzie chcą.

Liggett & Myers Tobacco Company, wyrabiają powszechnie znane papierosy Chesterfield. Ta kompanja wydaje bardzo wiele pieniędzy na ogłaszanie tego produktu, by pokazać amerykańskiej publiczności, co znaczy dobry papierosy. Jest faktem, że publiczność lubi Chesterfielda, gdyż przeszło 7 biljonów papierosów zostało sprzedane w zeszłym roku. Zazwyczaj pomyślanoby, że wyrabiający mając tak nadawyczajne powodzenie w sprzedaży papierosów, będzie się trzymał tej samej ceny pomimo, że warunki mu pozwalają na zniżenie ceny. Liggett & Myers Tobacco Company szukają spokojności by zadowolnić publiczność i dalej skorzystać z ceny i z gatunku. — Tego właśnie ludzie chcą.

Stosunkowo cena Chesterfielda została zniżona. Możecie kupić paczkę z 20 papierosów za 7c. Jest to ten sam wyborowy gatunek, który palacy tak lubieją. „Zadawalniają" i to wszystko.

BACZNOŚĆ CZŁONKOWIE I KANDYDACI RUSKO-POLSKIEGO ODDZAŁU UNJI KŁOAKMAKRÓW!

KOMISJA ZAŻALEŃ (Objection Committee), zasiądzie w poniedziałek, dnia 4-go grudnia, 1922, o godzinie 8 wieczorem, w biurze Joint Board, 40 East 23 St., New York City. Jeżeli członkowie Unji mają jakieś zażalenia przeciw Kandydatom, mają zawiadomić o tem Sekretarza Oddziału wcześniej i przybyć na Komisję.

Uprasza się, ażeby wszyscy kandydaci i komitety stawili się na zebranie na czas.

Lista Kandydatów
A. Aninowski
M. Woltrzechowitz
M. Wołczak
A. Dawidowitz
N. Dikonski
E. Zwerzanski
N. Pinda
W. Klimaszewski
A. Saulitz
G. Winski
N. Szykowicz
G. Krochmalik
L. Kortlerzik
W. Kapski
P. Liachnowitz
P. Mulewitz
W. Mitronowitz
W. Martzinnewitz
A. Senko
G. Stupkewitz
E. Tatarinozik
W. Szysz
Komitet Wykonawczy

DOBRE ZĘBY
to znaczy
DOBRE ZDROWIE
Wasze zęby badane DARMO przez
DR. J. MUSCOTT
DENTYSTA-OPTYKA
720 Lexington Ave. róg 58th St., N. Y.
Mówię po polsku.
Tel. Plaza 6683.

Plakat agitacyjny Mniejszości narodowych.

Co tu dużo gadać!
Starozakonnej mniejszości wyznania mojżeszowego należy się większość przywilejów w tym kraju!
Wy, żydzi głosujcie na listę mniejszości narodowych, a przekonacie sobie, co za pare lat

zrzuci sze byłego króla Sobieskiego z konia, co on na nim szedzi w Łazienkach, a posadzi tam jakiego Prilucklego, Hirszhorna albo Grünbauma. Cobyśmy tak zdrowi byli.

Blok Zjednoczonych mniejszości narodowych.

GĘSI
KACZKI
KURY
Świeże każdego dnia
Nie trzeba czekać — oszczędza wagę. Dużo oszczędzasz kupiąc tutaj.
Nasze ceny są najniższe w mieście.
Torba do zakupów dawana darmo przy każdym zamówieniu.
POLISH AMERICAN POULTRY MARKET
248 Bowery
blisko Houston St.

Detektyw Bloom
Pod Kontrolą Rządu Stanu New York Kryminalne i Cywilne Inwestygacje w sprawach kradzieży, oszukaństwa i nieporozumienia w małżeństwie. Jeżeli jesteście w jakim kłopocie, podajcie skargi do nas. Załatwiamy sprawy po całej Ameryce i Kanadzie.
Bloom Detective Agency
799 Broadway, New York.
Pokój 230. — róg 11-tej ulicy.

BUCZERNIA
POLSKA
Czy wiecie o tem Szanowni Rodacy, iż został otwarty pierwszorzędny skład wszelkiego rodzaju Mięsa, Drobiu i Wędlin. Krajana siekana kiełbasa
Kiszki wyborowe
każdego czasu, w niedzielę otwarte od 7 do 10 rano i 5 do 8 po południu. Spodziewamy się poparcia naszej Polonji
B. J. i K. D.
1892—2 Ave.
NEW YORK N. Y.

E. LUBLIN
KOBIETA-ADWOKAT
154 Nassau Street, New York City
PORADA DARMO

DROBNE OGŁOSZENIA

Praca dla Kobiet
(Help wanted Female)

POSZUKUJE starszej kobiety jako gospodyni do opieki nad 4-giem dzieci. A. Garbos, 79 Willow Ave., Maspeth, L. I. obok Domu Narodowego. Zgłoszenia w sobotę lub niedzielę. (2tr)

„HOUSEKEEPER" do gotowania, sprzątania i prania 1 do ogólnej roboty przy sympatycznej małej rodzinie. Zgłoszenia do Mr. Livers, 1 Miller & Sons, 562 Fifth Ave. (1f)

Praca dla Mężczyzn
(Help wanted Male)

Potrzeba robotników
zgłoszenia do "general foreman"
7ej rano lub 7ej wieczorem
DOCK F ERIE R. R.
Weehawken, N. J.

"HARD WHEEL POLISHERS" Elevator Supplies Co. 1615 Willow Ave., Hoboken, N. J. (2m)

BUDOWNICZYCH
PRZY DREWNIANYCH WAGONACH
ROBOTA NA CAŁĄ ZIMĘ
"Enclose Shop"
Robota na sztuki
Zarobek wysoki
MAGOR CAR CORP.
PASSAIC, N. J. (4m)

MĘŻCZYZNA do mycia statek, do ogólnej roboty w małej piekarni. Flunch room: 307 Audubon Ave., Brooklyn, (1m)

Interesy do Sprzedania
(Business Opportunities)

PASSAIC, N.J. — Piekarnia, polska dzielnica, dobry interes dla odpowiedniego człowieka. Sklep i 5 pokoi. Wynajm na 4 lata, po $75 miesięcznie. Wiadomość u J.J. Daring, 53 — 3rd St., Passaic, N.J. (2n)

GROSERNIA na sprzedaż, 133 Franklin St., Brooklyn. (2n)

BACZNOŚĆ RODACY! Do sprzedania w dobrej dzielnicy w Greenpoint, Brooklyn i okolicy pomiędzy Polonją i bardzo tanio: Candy-store, Buczernia; Groserna i Delikatesen, Piekarnia, Sklep Krawiecki, sklad Szewski Dry goods store; Salon itd. Jako też w dobrem położeniu Loty i Farmy.— Niepłaćcie tak wysokich rentów bo ja sprzedaję domy, na 2;3;4;5;6;8 familji; na małą wpłatę i wygodne spłaty. W. Wolański, Real Estate, 111 Dupont St. Greenpoint, Brooklyn, N. Y.

DELIKATESEN i Candy Store do sprzedania z powodu choroby, z dwoma pokojami, w polskiej dzielnicy. 375 Grand St., Jersey City, N.J. (4n)

TANIO sprzedaję wszelkie umeblowania do sklepów i biur: show cases, counters, ice boxes, shelving, desks, gotowe lub obstalowane. 319 Newark St., Hoboken. (4n)

PIEKARNIA NA SPRZEDAŻ
Z powodu iż właściciel zmuszony jest wyjechać do Polski; jest to największa piekarnia w mieście. Przeszło 12000 obrotu tygodniowo; czystego dochodu tygodniowo jest przeszło 1400; wypieka się przeszło 50 baleów mąki tygodniowo; są 2 troki do rozwożenia chleba; 2 wozy, 3 konie, maszyna do mieszania ciasta; maszyna do prasowania ciasta i maszyna do owijania chleba, dwa sklepy, jedno zaraz przy piekarni a drugi na głównej ulicy. Lease na to miejsce, gdzie jest piekarnia. Probiony jest więcej jak na 4 loty. Cena $13.000.
JOHN J. DUBICKI
Real Estate
107 Clarence Street, Bridgeport, Conn.
Telefon Barnum 6320. (4n)

NA SPRZEDAŻ tanio nowa waga Toledo scale, ciągnie do 25 funtów. Nadaje się do buczerni i delikatesen. Sprzedam za pół ceny. Groserna, 154 Bedford Ave., Brooklyn, N. Y. (1n)

OFERTA NA DOM
Jeżeli wiecie, że z każdym dniem z którym odkładacie kupno własnego domu tracicie sposobność uniezależnienia swego bytu? Policzcie te setki dolarów, które wyślicie przez ostatnie 10 lat na opłacanie mieszkania. — Dziś mieliby cie już własny dom.
Nie odkładajcie na drugie 10 lat. Czytajcie drobne ogłoszenia w „Nowym Świecie", i może traficie na to, czego od dawna szukacie.

DO SPRZEDANIA tanio candy store i groserna w polskiej dzielnicy naprzeciw szkoły i kościoła, 16 E. 22nd St., Bayonne, N. J. (2n)

BUCZERNIA na sprzedaż w dobrej okolicy 4 pokojami; czynsz $ 165 Norman Ave., Brooklyn. (1n)

BUCZERNIA na sprzedaż w polskiej i amerykańskiej dzielnicy, rent $35 i dobry biskes, 173—4th Ave., Brooklyn. (1n)

RESTAURACJA na sprzedaż z powodu wyjazdu. Interes dobrze wyrobiony w odpowiedniem miejscu. Obrót tygodniowy $350 do $450. — 257 E. 10th St. (1n)

BALWIERNIA z mieszkaniem do sprzedania w polskiej dzielnicy. 157 Greenpoint Ave., Brooklyn. (5n)

GROSERNIA i delikatesen na sprzedaż z powodu nieszczęśliwego wypadku. Lease na 3 lata. Dobrze wyrobiony intres. 365 Oakland St., róg India St., Brooklyn, N. Y. (5n)

DELIKATESEN STORE, w New Jersey, dobry interes, wszystkie nowe maszyny. Cena 135; 2 pokoje, musi sprzedać z powodu choroby za $1.000. Także wiele innych. CENTRAL BUSINESS EXCHANGE, 1098 BROADWAY, BROOKLYN, blisko De Kalb Avenue. (6n)

MEBLE do sprzedania tanio z 4 pokoi; można zamieszkać, tani rent. Zgłoszenia 840 E. 14 St. Zgłoszenia od 6 do 9 wieczorem. (1n)

PIEKARNIA i lunchroom w najlepszej sekcji trzeciej Avenue; $500 dochodu tygodniowo. Podwięcz za $3500. Zgłoszenia: 959 Third Avenue. (3n)

MUSZĘ sprzedać natychmiast skład cukierków, stationery i różnych dziecięcych zabawek, w dobrej okolicy przy szkole, tanio prędkiemi kopcowi. — 157 Greenpoint Ave., Brooklyn. (1n)

GROSERNIA i delikatesen, 2 pokoje do zamieszkania, rent $22 w polskiej i amerykańskiej dzielnicy. 202 Ave C, New York City. (4n)

Realności do Sprzedania
(Real Estate for Sale)

GAWLINSKI & COMPANY
POLECAJĄ
OKAZJĄ!
DOMY w New Yorku, Brooklynie i okolicy: murowane i drewniane od 1 — 20 familji. Tanie ceny i dogodne warunki. FARMY w stanach New Yorku, New Jersey, od 200 akrów. Zabudowanie, narzędzia, Latwy zbyt produktów. Blisko kolei i drogi. Bardzo tanie ceny. Kodaków zainteresowanych prosimy o odwiedzenie naszego ofisu lub napisanie listu.
GAWLINSKI & CO.
REAL ESTATE BROKERS
426 East 16 St., New York City
Ofis otwarty codziennie i w niedzielę od 9 rano do 8 wieczór). (1tn)

PRZESTAŃCIE PŁACIĆ ZA MIESZKANIE
1500 na miejscu i $20 miesięcznie, a kupicie nowy 7 pokojowy dom
ziemi 100x100 przy
NEW BRUNSWICK, N. J.
60 fabryk pełne roboty, dobra płaca, także loty 25x100 od $150 i wyżej. — Mała rata na miejscu, $5 miesięcznie.
Napiszcie lub zgłoście się po szczegóły
BACHE REALTY CO.
220 Broadway, Room 603
Telefon: Cortland 4411.

NAJLEPSZA sposobność, kiedykolwiek ofiarowana: — 126 akrów bogatej ziemi, dom 9 dużych pokoi, dużo drzewa i inne budynki; 12 dojnych, najlepszych krów, które pieniądze mogą kupić; 2 konie, 200 kur, 15 gęsi, 2 świnie, wszystko na maszynerja, blisko dużego miasta. — Cena $4500, gotówki $1800. Wielu innych farm w New Jersey i stanie New York i Connecticut. Kushner, 308 Broadway. Tel. Orchard 3317. (Dec. 11r)

POCO
PŁACIĆ ZA MIESZKANIE
JEŻELI ZA TE SAME PIENIĄDZE MOŻECIE MIEĆ DOM.
Za dwa razy dobrej ziemi w New Yorku, blisko fabryki, w której możecie mieć dość roboty i dobrą płacę przez cały rok. — Cena $799, $50 na miesiąc, a resztę 10 miesięcznie.
Potrzeba agentów, dobre komisye. Doświadczenie nie konieczne. Duże pieniądze dla odpowiednich ludzi.
Napiszcie lub zgłoście się do:
A. ZABOROWSKI
25 Church Street, Room 107
NEW YORK

DOM 7 pokoi, z werandą i piwnicą. Krzyżowana dwa pokoje, letnia kuchnia i prania, nowa stajnia, sad 35 drzew owocowych, 5 akrów ziemi akier lasu, koń i powozik. Do miasteczka, high school, academji, 2 stacji kolejowych, 15 minut chodu. Szkoła dla dzieci przy domu. Cena $2500, gotówką $1000, reszta po $100 na rok spłacać. — Mazurkiewicz, 99 Freeman St., Brooklyn, N.Y. Telefony Greenpoint 7963. (2n)

Pokoje do Wynajęcia
(Rooms to let)

POKOJ umeblowany dla 2 kawalerów w polskim domu. 293 Rickford St. Brooklyn. (1r)

KTO CHCE NAJLEPIEJ KUPIĆ KTO CHCE NAJSZYBCIEJ SPRZEDAĆ
— Dom, farmę, lotę, interes, sklep, i t. d. —
GAWLINSKI & COMPANY
Kupno i sprzedaż realności. — Kontrakty kupna i sprzedaży.
426 EAST 16th STREET, NEW YORK CITY.